JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

Aº. 1853. Zaturdag 12 Februarij. Nº. 12.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **zestig duiten** voor de **vijf woorden**, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

In verband met de verklaring, gegeven in het besluit van den Gouverneur-Generaal van 18 Januarij 1852 (staatsblad No. 5), dat kinderen van ambtenaren, officieren en andere Europesche of met Europeanen gelijkgestelde ingezetenen van Nederlandsch-Indie, na afwezigheid van daar, nog gedurende hunne minderjarigheid terugkeerende bij hunne ouders of voogden. niet verpligt zijn verlof te vragen om zich met der woon in Nederlandsch-Indie te vestigen; wanneer zij, minderjarig zijnde, de woonplaats van hunne ouders of voogden volgen, heeft de Minister van Kolonien bepaald:

dat aan de minderjarigen, in het opgemeld besluit bedoeld, mitsgaders aan de zoodanigen, welke bij het aanvankelijk vertrek van hunne ouders of voogden naar Nederlandsch-Indie in Nederland achter gebleven zijnde, deze hunne betrekkingen, vóór het bereiken hunner meerderjarigheid, derwaarts volgen, voortaan niet meer zullen worden uitgereikt passen tot vertrek naar Nederlandsch-Indie, maar dat aan hen, naar aanleiding van het verzoek om eenen pas, namens het departement van kolonien, zal worden uitgereikt eene verklaring, houdende dat de daarin vermelde persoon geen pas van dat departement benoodigd heeft tot vertrek naar Nederlandsch-Indie; zullende dat stuk door hen kunnen worden vertoond aan de gezagvoerders der schepen, waarmede zij naar Indie vertrekken.

Benoemingen.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot kontroleur 3 klasse bij de landelijke inkomsten en kultures, *W. H. van den Hell*, ambtenaar 2 klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie.

GESTELD:

De ambtenaar 1 klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie, mr. *G. H. F. Hennij*, ter beschikking van den directeur der kultures.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Directeur der Kultures,

BIJ HET KADER DER LANDELIJKE INKOMSTFN EN KULTURES,

ZIJN GEPLAATST:

De benoemde kontroleur 3 klasse *J. A. Michaelis*, in de residentie Cheribon.

De benoemde kontroleur 3 klasse *G. J. van der Tuuk*, in de residentie Soerabaya.

De ambtenaar *J. J. Meder*, in de residentie Cheribon.

De ambtenaar 3 klasse *H. A. P. de Vogel*, in de residentie Samarang.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Uit de residentie Cheribon naar Soerabaya, de kontroleur 1 klasse *J. F. Schultz*.

Uit de residentie Cheribon naar Kedirie, de kontroleur 1 klasse *A. A. Sluijter*.

BIJ HET PERSONEEL DER INDIGO-KULTUUR,

ZIJN BEVORDERD:

Tot opzieners der tweede klasse, de opzieners de 3 klasse *F. A. van Duuring* en *J. C. Philips*.

Tot opzieners der 3 klasse, de opzieners der 4 klasse *F. D. E. van Essenbruggen* en *C. H. Colbier*.

ZIJN BENOEMD:

Tot opzieners der 4 klasse, *J. L. Jansz*, klerk bij de pakhuis-administratie te Pekalongan, en *J. G. Kolmus*, klerk bij den assistent resident van Ponorogo.

ZIJN GEPLAATST:

In de residentie Pekalongan, de benoemde opziener der 4 klasse *J. L. Jansz*.

In de residentie Cheribon, de benoemde opziener der 4 klasse *J. G. Kolmus*.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der artillerie *C. R. Korteweg*.

BENOEMD:

Tot adjudant bij het 13de bataillon infanterie, de eerste luitenant *W. Rijkens*, van het bataillon.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, tot herstel van gezondheid, aan den betaalmeester der eerste klasse bij de militaire administratie *J. G. Bennink*.

ERRATA.

In den Buitengewonen Java-Bode van den 8sten dezer is abusivelijk gemeld en door de haast, waarmede dat Blad moest worden uitgegeven, bij de correctie over het hoofd gezien, de bevordering van den Kolonel der Infanterie in Oost-Indie C. A. de Brauw, *tot Luitenant Kolonel van dat wapen; men gelieve te lezen: tot Kolonel der Infanterie in Oost-Indie, den Luitenant Kolonel van dat wapen* C. A. de Brauw.

Advertentien.

Vertrek van de Landmail.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 25sten dezer, des namiddags ten één ure, bij het postkantoor te Weltevreden gesloten zullen worden de brievenpakketten, bestemd om te worden verzonden naar Singapore en van dáár, per landmail, naar Europa; zullende de sluiting der postpakketten, bestemd voor Banka, Palembang en Riouw, plaats vinden op Donderdag den 24sten dezer.

Batavia, *De Directeur voornoemd*,
den 9den Februarij. 1853. DE VEER.

De ondergeteekende brengt bij deze ter kennis van het publiek, dat, ter voorkoming van ongelukken, de rijtuigen, van waar ook komende en gaande naar het gebouw der Sociëteit *de Harmonie*, in den avond van Zaturdag den 19den dezer, zich langs de oostzijde van Rijswijk derwaarts zullen moeten begeven en zich van daar langs den weg naar Tana-Abang of langs Noordwijk en Molenvliet behooren te verwijderen.

Koetsiers, in wiens dienst zij ook mogen zijn, zich aan het bovenstaande voorschrift niet onderwerpende, zullen worden verpligt met hunne rijtuigen terug te keeren en de bepaalde volgorde in acht te nemen.

Aan ouders en voogden wordt tevens beleefdelijk medegedeeld, dat geene kinderen beneden de 12 jaren oud zullen kunnen worden toegelaten.

Batavia, *De Resident van Batavia*,
den 10den Februarij, 1853 P. VAN REES.

Door den eersten stadsgeneesheer zijn bij den ondergeteekende klagten ingebragt over de onheusche behandeling, die zoowel hij zelf als de tweede en derde stadsgeneesheeren, reeds herhaaldelijk hebben moeten ondervinden van de zijde van sommige der behoeftige ingezetenen dezer gemeente.

Met het oog op het bepaalde bij staatsblad 1825 no. 9, vermaant de ondergeteekende al de hierbij belanghebbenden, om in den vervolge zich te onthouden van onheusche bejegening der stadsgeneesheeren, en wanneer zij hunne hulp behoeven, die in te roepen bij tijds, schriftelijk en met duidelijke vermelding der woonplaats.

Batavia, *De Resident van Batavia*,
den 9den Februarij, 1853. P. VAN REES.

Vendutien.

Op Maandag 14 Februarij, voor een huis in het kampement te Weltevreden no. 105, van diverse huismeubelen.

Op Dingsdag 15 Februarij, des morgens ten 10 ure, voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen, van eene partij afgekeurde koffij, op de Braziliaansche en West-indische bereiding, 190½ amst. pd. was en andere goederen.

Op Donderdag 17 Februarij, voor het commissiehuis van gebr. *Roselje en co.* van diverse negotiegoederen en voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, 18 paren spiegels van diverse dimensien en 10 stuks schilderijen.

Op Vrijdag 18 Februarij, voor de toko van *B. J. Leon*, van wagens, bendies, wagen en bendiepaarden; voorts van diverse meubels, hang en tafellampen, muurstolpen, étagère voorwerpen, spiegels en schilderijen, enz enz.

Op Maandag 21 Februarij, voor rekening van het gouvernement, bij 'slands equipagewerf te Batavia, eenige voor de dienst afgekeurde en overtollige marinegoederen.

Op Woensdag 9 Maart, voor rekening van het gouvernement, bij 's lands fabriek voor de marine, het stoomwezen en de nijverheid te Soerabaya, diverse onbruikbare gereedschappen, oud staal, bestaande in vijlen, oud gesmeed ijzer, oude ledige kisten, vaten, enz.

Nagelaten Boedels.

De boedelkamer te Soerabaya roept bij advertentie van 28 Januarij jl. de debiteuren en krediteuren in de nalatenschap van de chinesche vrouw **Tan Tjioe Tian Nio** op, om binnen drie maanden betalingen of aangiften te doen.

De agenten der Samarangsche wees- en boedelkamer te Madioen verzoeken den debiteuren en krediteuren in den boedel van wijlen den heer **C. A. Villeneuve,** binnen zes weken betalingen of aangiften te doen.

Vertrekkende Personen.

G. F. F. van Woerden.

Mevrouw de wedawe *Rijken* repatrieert.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 7 tot en met 10 *Februarij* 1853.

Hôtel Willem II. L. J. Smeets, van de reede. — H. A. van Eijbergen, van idem.

Rotterdamsch Hotel. J. Baart de la Faille, van Tjanjoer. — Hope London, van idem. — Carel Frees, van Singapore. — Claes Falkenberg, van idem. — Carl Skogman, van idem. — J. Bernst Kleman, van idem. — Emil Fheorell, van idem. — Samuel Penten, van idem. — Hjalmar Kinberg, van idem. — Philip Vergis, van idem. — Daniel Fischer, van Palembang. — J. L. E. Schepern, van Banka. — Storck de Gelder, van de reede.

Hotel Weltevreden. D. J. Bijleveld, van Batavia. — Mevrouw Scholtz en familie, van Batavia. — Dr. Rosis, van Singapore. — J. Kramp, van de reede.

BATAVIA.

Op den 8sten Februarij is alhier overleden de Wel-Edel Gestr. heer *H. D. A. Smits*, ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, luitenant ter zee der 1ste klasse van het sedentaire Indische zeewezen, administrateur van het depot van Zeekaarten bij het marinedepartement, secretaris van de commissie voor de Indische zeekaarten.

Groot is zijn verlies voor zijne naauwste betrekkingen — groot voor de maatschappij en de wetenschappen. Steeds vol ijver in zijnen dienstkring, hoogst werkzaam in alles wat hij ondernam; belangstellend in alles wat vatbaar is voor voornitgang, minzaam van karakter en uitmuntende door gevoelens van menschenmin, zoo had hij de algemeene achting in hooge mate verworven en wordt zijn verscheiden op een 35jarigen ouderdom, te midden van eene verdienstelijke loopbaan, zoowel als landsdienaar, dan als lid der maatschappij, — het verscheiden van den man, die aan bijna alle nuttige instellingen ter dezer plaatse een gewigtig deel nam, diep betreurd.

Die algemeene achting blonk te meer uit op den dag toen zijn stoffelijk overschot, onder de gewone militaire eerbewijzingen, ter aarde werd besteld. Talrijk was de stoet, die uit alle standen, met de innigste deelneming den lijkbaar op dat droevig oogenblik volgde en de krachtige woorden door Ds. *van Hengel* aan zijn graf uitgesproken, deed in al de hem zoo toegenegene harten weemoed en aandoening opwellen.

In een onzer volgende Nos. zullen wij, als daartoe de verzekering van eene welwillende hand ontvaugen

---

DE VERZEKERDE MOLEN (*vervolg.*)

Den ongelukkigen man dreigde het hart te breken. Neen, wat ook gebeuren mogt, dàt zou toch niet geschieden! niet door zijne schuld geschieden! Liever alles lijden, liever knechtsdiensten doen, liever bedelaar zijn, dan de verwoester van den eigen huiselijken haard!

Beraden deed Severijn den eersten voetstap op het steile bergpad. Daar hoorde hij een hoefslag, daar zag hij een ruiter zijn heem oprijden, daar herkende hij den baron, die met Koenraad, den knecht, eenige woorden wisselde, daar herinnerde hij zich, dat deze man gedreigd had, hem voor altijd uit huis en hof te verdrijven, en de ontroering, die zijn hart verweekt had, ging over in wrok en bitterheid. Hij stond stil, keerde zijn heer den rug toe en verdween weder tusschen 'tgeboomte.

Thans hield hem niets meer op. Bergop, bergaf spoedde hij voort. Slechts eenmaal trad hij eene eenzaam gelegene herberg binnen, om zich door spijs en drank te verkwikken. De hospes wilde zich bij hem neerzetten, om naar landsgebruik een gesprek met hem aan te knoopen, doch Severijn zag hem zoo strak en verbijsterd aan, dat de man er van schrikte en den wonderlijken gast aan zichzelf overliet. Zwijgend, gelijk hij gekomen was, verwijderde Severijn zich weder. Hij wierp een stuk geld op tafel, waarmede zijn eenvoudig maal willigt zesdubbeld betaald was, doch wachtte niet tot men hem het overblijvende teruggaf. Niemand hield hem tegen, doch met een bedenkelijk hoofdschudden keek de hospes hem na en tikte met den vinger op het voorhoofd, als om aan te duiden, dat het bij den vreemde dáár niet regt pluis moest wezen.

Deze stapte onophoudelijk door. Tegen zonsondergang kwam hij in Bernstâdt aan en begaf zich naar 't huis van zijn neef. Deze was eene wandeling gaan doen, maar zou wel spoedig terug zijn. Severijn zeide te zullen wachten. Eindelijk kwam de gezochte man.

»Kijk daar, Severijn!" zeide hij »Het doet mij genoegen, u te zien. 'k Zou anders morgen bij u zijn gekomen, en nu spaart ge mij dat reisje uit. 'k Heb over de zaak nog eens bedaard nagedacht. Ge zult dat kapitaal hebben — vier-, vijfduizend daalders. Naar 't zeggen van den baron, die dezer dagen in de stad was, zijt gij met dat geld te helpen. Kijk, ik dacht dat ge een slecht huishouder waart, toen ge de vorige week daar zoo bij mij kwaamt; maar uw baron heeft mij het tegendeel verzekerd en mij beloofd, u te zeggen, dat ik u helpen wil. 't Is een braaf man, die baron; hij zou u t' geld zelf gaarne geven, maar hij heeft zoons in Berlijn, die hem veel geld kosten, en daarom de handen voor 't oogenblik niet al te ruim. Dat doet er evenwel niet toe, daar ge toch een neef hebt, die u gaarne bijspringt."

Severijn zat daar, als door den bliksem getroffen, met open mond en wijd opgespalkte oogen.

»Barmhartige God!" riep hij dan, zich plotselijk oprigtende. »Een paard! Bezorg mij een paard, neef!"

»Een paard? Wat wilt gij met een paard!"

»Bezorg mij een paard! Een paard!" riep Severijn op smeekenden toon. »Ik moet naar huis; mijn leven, alles hangt daarvan af! O God, mijne vrouw, mijne kinderen!"

»Nu, nu, nu, wees maar zoo driftig niet en houd uwe zinnen bij malkaar," sprak de neef op sussenden toon. »Uwe vrouw zal vroeg genoeg vernemen, dat gij geholpen wordt. Eene goede tijding komt nooit te laat. Blijf hier tot morgen vroeg. Bij nacht en donker door 't gebergte te rijden, dat ware immers dollemanswerk!"

»Een paard, neef!" kreet Severijn op nieuw en wrong de handen. »Houd mij niet op, ik bid u om Godswil! Een paard!"

De neef werd nu toch verlegen, daar hij Severijns verstoorde gelaatstrekken bemerkte en hem in de oogen keek, die flonkerden van wilden gloed. »De blijdschap moet hem wel half in 'thoofd zijn geslagen," mompelde hij. »Laat hem dan een paard nemen! — Ja, neef," vervolgde hij luid, »schoon het dwaasheid is, zult gij dan een paard hebben. Ge moogt het mij echter niet

hebbende, onze lezers een kort levensberigt van dien verdienstvollen, te vroeg der maatschappij ontvallenen officier aanbieden.

— Men meldt van Madioen dat in die residentie de *Cholera Morbus* is uitgebroken, waartegen alle maatregelen werden genomen, ten einde den voortgang zoo veel mogelijk te beletten.

Op de hoofdplaats Madioen heerschte die ziekte nog niet hevig, zijnde daar slechts 8 personen aan dezelve gevolgen overleden, doch in andere distrikten had zij zich sterker doen kennen, met dien noodlottigen uitslag, dat in het distrikt Kniten 26, en in dat van Maaspati 36 personen waren bezweken.

— De residentie Bezoekie wordt, zoo als de door ons ontvangen berigten luiden, zwaar geteisterd door koortsen, welke vooral in de distrikten Pedjarakan en Paeton heerschen. Meer dan duizend lijders zijn door dezelve aangetast, doch alzoo zij niet van kwaadaardigen aard zijn, zoo heeft de verleende geneeskundige hulp reeds het herstel van velen ten gevolge gehad.

— Men leest in de Javasche Courant van heden:

Den 2den Februarij jl. is ter reede van Batavia aangekomen het te Soerabaija nieuw gebouwd oorlogsstoomschip Celebes.

Met de volle uitrusting, en voor elf etmalen of 136 ton steenkolen aan boord, had die bodem een diepgang van 2,2 el.

De snelheid was in den wind 7 mijl en voor den wind 8 mijl per wacht, bij het gebruik van de twee stoomketels; met een werkende 5½ mijl.

Ofschoon het tuig voldoende is tot het oogmerk, zijn de zeilen niet meer dan een zeer ondergeschikt middel ter voortstuwing, dat naarmate van de kracht van den wind, die snelheid eenigzins vermeerdert.

De uitslag van dezen togt heeft bewezen dat dit stoomschip aan de verwachting die men er van koesterde, volkomen beantwoord.

— Van Riouw, wordt onder dagteekening van den 1sten Februarij 1853 gemeld, dat gedurende de afgeloopene maand, onder de Chinesche bevolking op Tandjong Pinang, 67 personen door de cholera waren aangetast, waarvan 25 overleden en 42 hersteld zijn.

Na het invallen van de regens was echter de ziekte aan het afnemen, en bij het afzenden van dit berigt waren er geene lijders meer onder behandeling.

— Door de late aankomst van den post op heden zijn wij niet in staat eenige met dezelven ontvangene berigten te plaatsen, maar moeten zulks tot het volgende N°. uitstellen.

NEDERLAND.

De heer *G. L. Blume*, te Leiden, is door den keizer van Oostenrijk tot ridder der Frans-Jozefs orde en door den keizer der Franschen tot ridder van het legioen van eer benoemd.

— De koning van Pruissen heeft aan den luit-kolon. *Barré*, adjudant van prins Frederik der Nederlanden, de orde van den Rooden Adelaar 2 kl.; aan den heer *F. W. van Otterloo*, secretaris van den prins, dezelfde orde 3 kl.; en den 1 luit. der rijd. artill. *von Goeddecke*, kamerheer van den prins, de Johanniter orde geschonken.

— De keizer van Rusland heeft geschonken de orde van St. Anna 1 kl. in diamanten, aan den luitenant-generaal baron *Nepveu*, chef van den generalen staf, en de orde van St. Stanilas 3 kl. aan den ritmeester graaf *van Lijnden*, adjudant van Z. M.

— De koning van Zweden en Noorwegen heeft den 1 luit. der rijd. artill. *von Goeddecke* benoemd tot ridder der orde van het Zwaard.

— Den 23 November heeft men te 's Hage op het Buitenhof een begin gemaakt met de afmetingen tot het plaatsen van het standbeeld van wijlen Z. M. koning Willem II.

— De Nederlandsche regering is thans toegetreden tot het tractaat van London, den 8 Mei j.l., tusschen de groote mogendheden en Denemarken gesloten, ter regeling voornamelijk van de zelfstandigheid van dat rijk, gelijk mede ter vaststelling der erfopvolging.

— Met 1°, Januarij aanstaande zal de geneeskundige dienst der land- en zeemagt worden gescheiden.

— Het transportschip Prins Willem Frederik Hendrik, is den 13 dezer van de reede van Hellevoetsluis, naar zee gesleept. Genoemde bodem is bestemd naar de Oost-Indien, onder bevel van den luit. t/z 1 kl. *G. M. Buschman*. Het état-major bestaat voorts nog uit de luit. t/z 2 kl. *G. H. Bakker*, *D. L. Feldmann*, *N. C. de Fremery* en *G. W. G. Westenberg*, den offic. van gezondh. 2 kl. *H. Evertse*, den offic. van gezondh. 3 kl. *Terveen*, benevens den offic. van administrat. 3 kl. *O. Eschauzier*.

— Den 25 Nov, werd op 's Rijks werf te Amsterdam de kiel gelegd voor de korvet Medusa, de eerste oorlogsbodem der Ned. zeemagt, welke bestemd is om als zeilschip, tevens voorzien te worden van een hulpstoomvermogen en waterschroef. Wij vernemen dat de wapening dezer korvet, welke eene groote lengte verkrijgt, zal bestaan uit geschut van 60 en 30 ponds kogel, in eene doorloopende batterij. De aanbouw wordt zeer bespoedigd, ten einde zoodra mogelijk van zoodanig vaartuig gebruik te kunnen maken.

— Behalve de bereids voor de betrekkingen der 9 in hunne pogingen tot bijstand en redding van het Oostenrijksche schip Pegno d'Amicitia verdronkene Hellevoetsluizers zeelieden, uit Triëst ontvangene liefdegiften, waarvan wij melding maakten in No. 6 van den Java-Bode van dit jaar, zond de Keizer van Oostenrijk eene gift van *f* 4000. terwijl van het K. K. zeegouvernement nog *f* 1500 werd overgemaakt, zoodat uit Oostenrijk alleen meer dan *acht duizend gulden* voor deze ongelukkigen werd geschonken. Uit Odessa, waarheen de Pegno d'Amicitia bestemd was, zijn mede bijdragen gezonden. Hoeveel de liefdadigheid hier te lande heeft bijeengebragt is voor als nog niet op te geven. Een groot getal concerten, tooneelvoorstellingen, enz., enz., zijn en worden nog door het geheele land gegeven, wier opbrengsten voor de nageblevenen betrekkingen dier brave zeelieden bestemd zijn. Wanneer men in aanmerking neemt hetgeen reeds in de couranten vermeld werd, dan mag men, zelfs met het oog op het getal der ongelukkigen (35), aannemen dat de som wel zoo aanzienlijk zal zijn, dat er aan geen gevaar voor armoede dezer lieden meer behoeft gedacht te worden.

— Aan eene door kapt. A. Bruce, voerend het schip *Hibbert*, te Liverpool te huis behoorende, aan de reeders gerigten brief in dato Bahia den 24 Oct. 1852 ontleent men het volgende nopens het vergaan van het barkschip *Laura & Adèle*, van Amsterdam. » Ik ben genoodzaakt geweest, Bahia aan te doen, ten einde aldaar de bemanning van het Nederlandsche barkschip *Laure & Adèle*, het welk ik den 13den dezer op 2e Z. Br. en 21o W.L. ongeveer 10 mijlen aftands van mij, heb zien verbranden, aan land te zetten. Ik was bij den eersten oogopslag van meening, dat het een walvischvaarder was doch liet deze mijne veronderstelling spoedig varen; ik wendde den steven en stuurde in eene N.O. rigting naar het licht; maar weinig tijds was voldoende, om mij te overtuigen, dat het de vlammen waren, die uit een schip opstegen. Op den 14den des morgens ten twee ure, was ik digt genoeg bij het schip, om met de personen, wanneer zij zich aan boord hadden bevonden, te kunnen spreken; maar daar ik noch bemanning, noch booten ontdekte, deed ik wenden, daar ik mij verzekerd hield, dat de schipbreukelingen zich in de nabijheid moesten bevinden en niet in staat waren ons te bereiken. In deze veronderstelling werd ik niet teleurgesteld, want naauwelijks was de dag aangebroken, of ik ontdekte aan den gezigteinder twee booten, op welke ik dadelijk aanhield. Ten acht ure kwamen de bemanning, de kapitein, zijne echtgenoot en twee kinderen, (van welke het eene 2 jaar en het andere ½ jaar oud was) te zamen 19 personen, bij mij aan boord. Zij bevonden zich in zeer behoeftige omstandigheden, hadden niets gered, waren in nachtgewaad en barrevoets, zonder eenige levensmiddelen en slechts in het bezit van 30 gallons water. Zij hadden slechts 4 riemen voor de booten, daar zij door den brand waren verhinderd om iets van beneden te krijgen, en het was hun slechts gelukt den brand tegen te houden tot dat zij de booten hadden nedergelaten. Op den 13 des avonds ten 11 ure verlieten zij het schip; zonderling voorwaar is het, dat ik het vaartuig in den namiddag van dien dag, hebbende toen 51 dagen uitreis van Amsterdam naar Batavia, nog gepraaid heb. Ten 8 ure zeilde de Hibbert de Laura en Adèle voorbij; toen scheen alles wel aan boord, maar ten half 9 ure bespeurde de stuurman, die de wacht had, een brandlucht, ging naar de luiken en trok de schuif open; dadelijk barsten er de vlammen uit en verschroeiden zijn gelaat; doch hij sloot echter onmiddelijk het luik weder, zoodat men tijd had om de booten neder te laten. Die vlam had ik het eerst gezien, waarop ik dadelijk insgelijks een licht deed vertoonen in de veronderstelling, dat het een schip was, hetwelk zich op de terugreis bevond. Ik zag niets meer van den brand vóór 11 uur, hield er tot middernacht het oog op en liet toen wenden.

Nadat allen bij mij aan boord waren, liet ik de booten ophijschen en stuurde op het wrak aan, waar men in mijne eigene boot het een en ander trachtte te redden, doch de vlammen spaarden niets, zoodat, toen het wrak op het punt was te zinken, mijne boot slechts met een kluiverboom en een bovenbramzeil terugkeerde. Des middags zonk het schip, nadat het dertien uren gebrand had. Daarna vervolgde ik mijne reis naar Buenos-Ayres, in de hoop, schepen, naar Europa of Braziliē bestemd, te zullen ontmoeten, ten einde daarop de schipbreukelingen te doen overgaan en mijne reis te vervolgen. In deze hoop werd ik te leur gesteld. Op den 16den praaide ik *Henry Winch*, van Londen naar Australië, welke hen natuurlijk niet kon overnemen. In den namiddag van dien dag ging ik aan boo van het Fransche barkschip Athalia, (op 4° Z. Br. 24° W. L.) van Marseille naar Rio-Grande, welke we gerde om eenige der schipbreukelingen over te neme op grond van zulke nietige voorwendselen, dat h dwaasheid zou zijn ze hier te herhalen, hoewel ik ec ter noodig oordeel, zulk een gedrag bekend te make hetwelk ik dan ook besloten heb te Bahia te doe Gelukkig had ik mijne watervaten eenige dagen te v ren gevuld, zoodat ik in staat ben geweest hen alle veilig alhier te brengen, zonder dat dit eenige ande ongelegenheid heeft veroorzaakt dan consumptie der pr visie en eenige dagen vertraging in de reis. Ik eindi in de overtuiging, dat gij deze daad, door de mensch lievendheid geboden, zult goed keuren."

— Te *'s Hertogenbosch* stond *Teunis Gerrit Ken* een kind oud 11 jaren, uit Sleeswijk, teregt voor arrondissements regtbank, ter zake van moedwillige bran stichting, op 13 Aug. l. l., te Sleeswijk, in de achte woning van *Willem Kelliwingen*, koopman aldaar. had eene brandende tabakspijp in het rieten dak g stoken en zoo lang geblazen, dat het riet vlam vatt De ambtenaar van het openbaar ministerie eischte teg hem eene correctionele gevangenisstraf van zes jare De regtbank heeft, uit hoofde hij beneden de 16 jare was, den eisch van het publiek officie tot zes jar correctionele gevangenis ontzegd, doch bevolen, d hij gedurende 6 jaren in een gesticht tot verbeterin van jeugdige boosdoeners, zou worden opgesloten.

— Men herinnert zich geen winter tijdens welken h zooveel geregend heeft, als gedurende den tegenwoo digen. Het gevolg daarvan is dan ook een vrij hoo stand der rivieren, terwijl de meeste polders, met ui zondering van hoog gelegen gronden, onder water staa Het verdient intusschen opmerking, dat, ofschoon h saisoen reeds tot 2/3 van de maand December verloop is, men niet alleen nog geen vorst heeft gehad, ma dat er nog hoegenaamd geen sneeuw gevallen is. Ze hagel ziet men weinig, hoezeer die anders doorgaans stortbuijen vergezelt, hoedanige wij in menigte geh hebben.

Deze buitengewone zachtheid van het weder oefe natnurlijk op den landbouw een aanmerkelijken invlo uit. Men verneemt dan ook uit verschillende oord van ons land, buitengewone kenmerken van vruch baarheid. Dat de grond reeds begint te werken en sommige plaatsen eene hernieuwing van het plantenl ven wordt bespeurd, is op zich zelf echter niet wenschelijk te beschouwen. Intusschen tieren de wi tergewassen, zoover het natte saisoen het in den gro brengen daarvan niet verhinderd heeft, zeer welig.

Van de aardappelziekte verneemt men thans weini hetgeen als niet ongunstig is aan te merken. De pr zen blijven echter hoog en overtreffen die van vorige jaar.

ENGELAND.

Londen, 18 December. De *Morning-Herald*, officieel dagblad, meldt ook, na berigt te hebben het ministerie haar ontslag had genomen, dat lo *Derby* den markies van *Lansdowne* aan de konin zou aanbevolen hebben, doch dat H. M. in den avo van gisteren lord Aberdeen, vroeger secretaris buitenlandsche zaken onder het ministerie van sir *bert Peel*, zou hebben doen roepen.

Uit deze daadzaak zou volgen, dat de koningin n ongeneigd zou zijn om de Peelisten weder aan het b stuur der zaken te brengen, want lord *Aberdeen* hunne natuurlijke chef in deze dagen.

De *Morning-Advertiser* zegt, van deze Peelistisc zamenstelling sprekende, dat lord *John Russell* zi geenszins zou verzetten tegen een kabinet, waarv lord *Aberdeen* het hoofd zou zijn! men gelooft ze dat hij het ondersteunen zal, mits het eenige punt zijner staatkunde aanneemt.

Lord *John Russell* bezit de overtuiging, dat hij ge betere taktiek kan volgen, dewijl een ministerie *Ab deen* hem den tijd zou laten om de verschillende g deelten der liberale partij te vereenigen en tot e stelsel te brengen. Reeds heeft er in dien geest e gewigtige vergadering ten huize van den hertog v *Bedfort*, de oudste broeder van lord *John Russell*, pla gehad, alwaar de voornaamste leden dier partij tege woordig waren en men kan zich overtuigd houde dat zij in die vergadering geheel en al zijn overeen komen omtrent het gedrag, door hen gedurende ministeriëele crisis aan den dag te leggen.

Wat lord *Palmerston* betreft, deze denkt er ern over, om zich, na het aftreden van het minister van de jicht te doen genezen; de *Globe* deelt me dat hij zich veel beter bevindt.

Het Huis der Gemeenten is tot maandag verdaagd aan de regering der koningin volle vrijheid te laten.

— *Londen* 20 December. De koningin zal in d hoofdstad aankomen om de zamenstelling van het ni we kabinet te vergemakkelijken. Volgens de *Morni Advertiser* is de graaf van *Aberdeen* daarmede

---

bederven, of moet het betalen tot een penning toe. In handel en wandel houdt de vriendschap op, begrijpt ge, en ik heb geen paard te veel. En, hoort gij, de volgende week zal het geld klaar liggen en kunt ge er om komen, wanner ge slechts verkiest."

»Een paard! Een paard!" kreet Severijn, die als waanzinnig op en neer liep, terwijl het angstzweet hem uitbrak en de ontzetting zijne haren te berge deed rijzen. Hoofdschuddend verliet de neef de kamer, om 't paard zelf op te toomen, en leidde het voor de huisdeur, Severijn hoorde het getrappel der hoeven en stormde naar buiten. Hoed en stok had hij vergeten. Met één sprong zat hij in den zadel.

»Dank, dank, neef!" riep hij bevend van haast. »God geve, dat ik nog tijdig genoeg naar huis kome!"

Driftig zette hij het paard aan. Het dier steigerde, schoot door en sprong voorwaarts in wilden galop.

»Hij is dol! geheel dol" mompelde de neef. »'tOnverwachte geluk is hem in de hersens geslagen. 'k Hou 't er stellig voor, dat hij mij mijn bruine lam en kreupel jaagt, maar dan mag hij hem ook behouden! Als hij maar zelf den hals niet breekt! Nu, we willen 't beste hopen."

Severijn vernam natunrlijk niets meer van deze woorden, want hij was reeds ver. Als op vleugelen des winds droeg het jong krachtig ros hem door den donkeren nacht, en toch spoorde hij het met hijgende stem tot steeds doller loop aan. Zijn haar fladderde, zijn lijf lag voorover op den hals des paards, zijne stem was heesch van 't luid geschreeuw, waarmede hij dit aandreef. Weldra kwam hij aan den voet van het gebergte. Hier ging de weg steil naar boven en de kracht van het dier was grootendeels uitgeput. Kugchend, met gebogen kop luisterde het bijna niet meer naar de stem zijns dollen berijders. Langzaam beklom het den heuvel en Severijn moest zich vergenoegen met zijn verterend ongeduld in enkele wilde uitroepingen lucht te geven. Eindelijk was de top bereikt; zwart gaapte de diepte des dals; de weg was steenachtig, oneffen, zelfs op helderen dag niet zonder gevaar. Doch Severijn dacht aan geen gevaar. » Voort! voort!" schreeuwde hij en schudde de teugels en boorde de scherpe kanten der stijgbeugels het dier in de ribben. In galop stormde dit naar de laagte neer, en Severijn juichte in onzinnige vreugde. Een enkele mistred van het paard had een verpletterenden val kunnen na zich slepen; doch wat raakte hem val en dood? Vooruit slechts! De molen moest bereikt worden. Als hij slechts vóór middernacht aankwam, was nog redding mogelijk; want vóór middernacht kon Koenraad moeijelijk tot de zwarte daad overgaan. Met lossen teugel joeg hij voort. Plotselijk hoorde hij de heldere toonen eener dorpsklok door den nacht klinken. Zijn hart stond bijna stil, terwijl hij de s gen telde. » Elf uur! God zij geloofd!" riep » Thans kom ik nog tijdig."

Hij joeg verder, maar de krachten van het pa waren thans ten einde; het verviel uit den galop korten draf, het strompelde, eindelijk bleef het vend en trillend voor eene hoogte staan. Het was voorlaatste. Nog één enkel dal slechts scheidde Seve van zijn heem. Voorwaarts, voorwaarts moest hij. steeg af en leidde het paard bij den teugel achter aan de hoogte op; vervolgens wierp hij zich wede den zadel, en nogmaals gehoorzaamde het gekwelde zijn rusteloos dringen. Met wilde sprongen joeg het dal neer. Hier echter stortte het eindelijk ter Severijn werd twintig passen ver geslingerd, doch dadelijk weder overeind. Zonder naar het paard te zien, rende hij den laatsten berg op. Had hij sle eerst den top bereikt, dan was alles gewonnen, drong zijne stem tot beneden in het dal, dan ko zijn knecht toeroepen: » Houd op!" dan bleef geweten vrij van de schuld, dan was hij geen geen bedrieger, geen brandstichter.

Zijne kniën knikten onder hem, zijne borst hij droop van zweet; doch daaraan kreunde hij niet. Tot den top, tot den top slechts! Hij viel rigtte zich weder op en rende voort. Vaak sloeg

rukste bezig, terwijl de markies van *Lansdowne*, door een hevigen aanval van jicht genoodzaakt is stil in zijn hotel te blijven. Hij is 73 en eerstgenoemde 70 jaren oud. In den dag van gisteren liepen vier lijsten rond; het genoemd dagblad verkondigt er heden twee van, evenwel is er nog niets bepaalds besloten. De naam van lord *Palmerston* komt op geen dier beide lijsten voor en het schijnt dat de toetreding van dien burggraaf meer moeijelijkheden ondervindt, dan men wel verwacht had. Zooveel is echter zeker, dat indien lord *Palmerston* niet ziek geweest was, hij tegen het ministerie *Derby* gestemd zou hebben. Men spreekt ook veel van de benoeming van den heer *Keogh*, een der hoofden van de Iersche afgezondenen, tot Attorney generaal. Zie hier, overigens, de vier lijsten van de *Morning-Advertiser*.

Eerste lord der schatkist, de graaf van *Aberdeen*; president van den raad, de graaf van *Carlisle*; lord geheim zegelbewaarder, de hertog van *Argyle*; lord kanselier, lord *Cranworth*; lord opperregter, sir *J. Grahame*; secretaris van staat voor de binnenlandsche zaken en hoofd van het gouvernement in het huis der gemeenten, lord *John Russell*; voor de kolonien de heer *Glodstone*; buitenlandsche zaken, lord *Clarendon*; bureau van controle, de hertog van *New-Castle*; bureau van handel, sir *Ch. Wood*; eerste lord der admiraliteit de heer *Herbert*; bosschen en domeinen, burggraaf *Conning*; oorlog, lord *Panmure*; posterijen, de markies van *Clauricarde*; vice president van het bureau van handel, lord *Stamley d'Alderby*; kanselier van het hertogdom Lankaster, sir *W. Molesworth*; lord luitenant van Ierland, de graaf van *Granville*; altorney generaal, de heer *Keogh*; solliciteur generaal, de heer *Fitsgerald*; gezant te Parijs, lord *St. Germans*.

De tweede lijst bevat de namen derzelfde gewigtige personen met bijvoeging van eenige andere adelijken, zoo als die van de markiezen van *Anglesey*, *Westminster* en *Breadelbone*; de graaf van *Royboroug* en de hertog van *Norfolk*. Volgens die zamenstelling zou de hertog van *New-Castle* tot gouverneur-generaal van Indie benoemd worden.

FRANKRIJK.

Parijs, 2 December. Onder de besluiten heden in den *Moniteur* opgenomen telt men dat, hetwelk het senatusconsult van 7 November, bevestigd door de stemmingen van 21 en 22 dier maand, waardoor het keizerrijk hersteld wordt, openbaar maakt; dat der benoemingen van de generaals *Saint Arauld*, *Magnan* en *de Castellane* tot maarschalken van Frankrijk; die, welke kwijtschelding verleenen van alle drukpers-misdrijven of overtredingen der bepalingen op het drukken tot den dag van heden, gelijkertijd al de gevolgen der waarschuwingen vernietigende aan de parijssche en gewestelijke dagbladen gegeven en eindelijk dat, hetwelk een algemeene amnestie verleent van alle straffen door de krijgsraden der nationale garde uitgesproken en de vervolgingen vernietigt van alle misdrijven door de nationale garde tot op heden begaan.

Wat nu de staatkundige amnestie betreft, deze zal niet worden verleend dan aan de veroordeelden en verbannenen, die er verzoek om zullen doen en zich verbinden niets tegen het gouvernement te zullen ondernemen. Onder die voorwaarden zijn reeds 200 gratie-brieven aan naar Algerie getransporteerden uitgereikt.

Het weder heeft de verkondiging van het keizerrijk en de intrede van den keizer te Parijs niet begunstigd. Het regende wel niet, maar toch was de zon van Austerlitz niet zigtbaar, ofschoon het de dag der verjaring dier roemrijke overwinning was. De hemel was grijs en duister en men schrijft aan die vochtige weersgesteldheid den minder grooten toevloed der bevolking dan gewoonlijk toe. Hare houding was in het algemeen voldoende stellend, zonder juist geestdriftig te zijn.

De keizer heeft zich naar de Tuilerien begeven, alwaar hij onmiddelijk zijne résidentie heeft gevestigd. Heden avond zal er groote receptie zijn in dat paleis en aanstaande zaturdag het banquet van het wetgevend ligchaam, ter eere der herstelling van het keizerrijk, plaats hebben.

Intrede van den Keizer te Parijs.

Heden morgen ten 7 ure verkondigden 101 schoten uit het hotel der Invaliden het begin van dezen heugelijken dag.

Des middags ten 12 ure vertrok de keizer van St. Cloud, begeleid door het 12 dragonders en de divisie reserve kavallerie onder de bevelen van den divisie-generaal *Korte*.

Z. M. is het bosch van Boulogne doorgetrokken tot aan de laan van Neuiley digt bij de poort Maillot, alwaar de nationale garde der voorsteden en de linietroepen aan iederen kant van den weg geschaard stonden.

Ten 1 ure kwam Z. M. aan den Triumfboog, alwaar een oogenblik werd opgehouden om de hulde te ontvangen van den prefect der Seine, van den prefect der policie, van den generaal plaatselijke kommandant en van een groot aantal andere zich te Parijs zonder kommandement bevindende generaals.

Napoleon was gekleed in den gewonen uniform van opperbevelhebber en droeg het groote lint van het legioen van eer.

Aan zijne zijden bevonden zich de maarschalk *Saint Arnauld*, minister van oorlog en de graaf *Persigny*, minister van binnenlandsche zaken.

De generaal *Lawoestine* wachtte, gevolgd door zijn staf, Z. M. af.

De maarschalk *Magnan* was aan het hoofd der troepen.

Het 7 lanciers had zich ten half 12 ure naar de barrière de l'etoile begeven, en zich op den weg der elyzesche velden met divisien in kolonnen geplaatst, het hoofd naar Parijs. Tusschen de laatste divisie en het hek was de noodige ruimte voor het 12 dragonders opengelaten, dat zich, bij de komst aan den Triumfboog mede in kolonnen geschaard, daarin geplaatst heeft.

Deze beide regimenten stonden onder het bevel van den generaal *Partonneaux*.

Het keizerlijk geleide was zamengesteld als volgt: De muzijk van het 7 lanciers. — De generaal *Partonneaux*. — De kolonel en een eskadron van het 7 lanciers. — De opperbevelhebber en zijn staf. — Drie eskadrons van het 7 lanciers. — Het 12 dragonders. — Het militaire huis van Z. K. M. — DE KEIZER. — Een eskadron van het 6 kurassiers. — De muzijk van dat regiment. — De generaal *Korte* en zijn staf. — De brigade kurassiers met divisien in kolonnen. — De brigade karabiniers met divisien in kolonnen.

Van den Triumfboog de l'Etoile tot aan het kasteel der Tuilerien was de weg regts door de nationale garde, links door de infanterie van het leger van Parijs *en haye* afgezet.

In weerwil van het koude regenachtige weder had zich een groote menigte volks naar de Elyzesche velden begeven.

De 1, 2 en 3 brigaden van de 1 divisie, de 2 divisie en het bataillon van de militaire school van St. Cyr waren bestemd om de wegen en haie aftezetten. Zij waren in twee gelederen geschaard en het bataillon der elèven van St. Cyr steunde met deszelfs linker vleugel tegen het kasteel en den tuin der Tuilerien. Al die troepen werden gekommandeerd door generaal *Carrelet*.

Op de beide terrassen, met het front naar de plaats de la Concorde, stonden de afgezondenen der talrijke werklieden korporatien met hunne banieren.

Van den triumfboog tot aan het paleis der Tuilerien is Z. M. op de levendigste wijze door de menigte en het leger, met den uitroep van Leve: de Keizer! begroet.

Z. K. M. is de tuin der Tuilerien te paard doorgegaan en heeft op het voorplein van het paleis de troepen, die niet op zijnen weg geschaard waren geweest, in oogenschouw genomen.

Die troepen bestonden uit het 1 en 2 van Linie, het 3 ligte, de twee bataillons der republikeinsche garde, de twee bataillons mobile gendarmerie, der sappeurs-pompiers en een bataillon van de kompagnien der Genie, onder hevel van den generaal *Courtaud*.

Het 9 bataillon jagers te voet, het 5 van linie, het 6 ligte en het 43 van linie onder den generaal *d'Alphonse*.

De brigade *Marulaz* (19 en 44 van linie) was ook op het voorplein van het paleis der Tuilerien geplaatst.

Op de plaats van het Carrousel bevonden zich: het 12 ligte, het 5 en het 31 van Linie, de trein der militaire ekwipagien, de werklieden der administratie en de infermiers. Deze troepen vormden twee linien onder den generaal *Repond*.

Een tweede linie werd gevormd door vier batterijen artillerie, de municipale garde te paard en het eskadron der Gendarmerie van de Seine.

Al de op het voorplein der Tuilerien en op de plaats van het Carrousel geschaarde troepen, werden door den generaal *Levasseur* gekommandeerd.

— De drie bataillons der divisie Levasseur, die op het plein van het stadhuis tegenwoordig waren geweest bij het uitroepen des keizerrijks, zijn mede daarna hunne plaats in de slagorder op het Carrousel komen innemen.

Na de revue is er niet gedefileerd.

Ten 1 ure en een kwart, kwam de keizer aan het paleis der Tuilerien aan. Van het paard stijgende, werd Z. K. M. onder het portaal door de ministers en zijn burgerlijk huis ontvangen.

Boven op den trap bevonden zich de Prins *Jérome* in de kleeding van Maarschalk; de prins *Napoleon Bonaparte* in het zwart gekleed, de prins *Lucien Murat*, de prinses *Mathilde*, de gravin *Commerata* en haar zoon, de hertog van *Hamilton* en meerdere leden zijner familie; de echtgenooten der ministers; de heer *Baroche*, vice-president van den staatsraad; de heer *Thayer*, directeur generaal der posterijen en eenige senateurs.

In een der zalen vond de keizer den Emir *Abdul-Kader*, dien morgen van Amboise aangekomen, met wien Z. K. M. zich eenige oogenblikken onderhield.

Na de gelukwenschingen van al de tegenwoordige personen ontvangen te hebben, vertoonde de keizer zich op het balkon op het voorplein en in den tuin en werd met de levendigste toejuichingen der troepen ontvangen.

Daarna vereenigden zich al de regimenten, welke het geleide hadden uitgemaakt, op het voorplein der Tuilerien; de tamboers sloegen de ban; de trompetten schetterden, de troepen presenteerden het geweer en de minister van oorlog riep het keizerrijk uit, onder het herhaalde gejuich van: leve de keizer! De maarschalken *Saint-Arnauld* en *Magnan*, stegen vervolgens van het paard, om, vergezeld van al de generaals, die een gedeelte van het geleide hadden uitgemaakt, den keizer hunne hulde aan te bieden.

Z. K. M. begaf zich daarop naar zijne vertrekken en zal het paleis der Tuilerien tot het einde des winters bewonen.

— Ten $2^1/_4$ ure heeft de heer *de Persigny*, minister van binnenlandsche zaken, zich te paard en in zijn groot ministeriaal kostuum, naar het plein de la Concorde begeven en aldaar, te midden der in slagorde geschaarde bataillons der nationale garde, voorlezing gedaan van het door de volksstemming bevestigde besluit wegens het herstel des keizerrijks. Deze lezing en de uitroeping des keizerrijks zijn door de nationale garde met den eenstemmigen uitroep van leve de keizer! ontvangen

— Ter gelegenheid van het uitroepen des keizerrijks is aan alle onder-officieren, korporaals en manschappen der land- en zeemagt een gratificatie van een dag soldij toegestaan. De keizer heeft bevolen dat dezelve, tot eene herinnering aan deze groote gebeurtenis, in de nieuwe koperen munt zou worden uitbetaald.

— De aanhef der wetten en besluiten zal zijn: N... (naam des keizers) door de gratie Gods en den wil des volks, keizer der Franschen, aan allen enz,

— Men zegt dat den diplomatieke agenten in den vreemde, uitgebreide instructien zijn ter hand gesteld, welke hun veroorloven om aan de hoven waar zij gevestigd zijn, de beweegredenen uit te leggen, die den keizer genoopt hebben den titel van *Napoleon III* aan te nemen, ten einde de bedenkingen te ontwortelen, die daardoor misschien aan die hoven mogten ontstaan.

DUITSCHLAND.

De reis van den keizer van Oostenrijk naar Berlijn, houdt in deze week aller aandacht in dat land bezig. De keizer is den 17den December in de hoofdstad van Pruissen aangekomen. De koning van dat rijk is Hoogstdenzelven tot aan Juterbogh (20 uren van Berlijn) langs den spoorweg te gemoet gegaan en de beide Vorsten zijn te zamen te Berlijn aangekomen.

Deze reis moet noodwendig in de tegenwoordige omstandigheden groot nadenken opwekken en het valt niet te ontkennen, dat zij, uit een staatkundig en handelsoogpunt beschouwt, van het grootste belang is.

Immers schijnt zij aan te duiden, dat de beide mogendheden eindelijk omtrent hunne handelsbelangen, welke zoo lang aanhangig zijn geweest, tot eene schikking zijn gekomen en men kan alle dagen de volkomene herstelling van het tolverbond verwachten op de voorwaarden, door Pruissen aangenomen, waarin Oostenrijk genoegen neemt. Maar wat zal er nu in de bijeenkomsten dier beide vorsten besloten worden omtrent de gedragslijn aan te nemen tegen over het nieuwe Fransche bestuur? Dat is eene vraag, welke alleen de toekomst kan beantwoorden.

Bepaald is het dat de mislukking van het ontwerp des huwelijks van den keizer der Franschen, de blijkbare verkoeling, welke er sedert eenigen tijd tusschen Frankrijk en Oostenrijk bestaat en de tot dus verre nog niet plaats gehad hebbende vernieuwing van de geloofsbrieven der gezanten van Pruissen en Oostenrijk te Parijs, groote stof tot bedenkingen van den gewigtigsten aard opleveren.

De graaf van *Chambord* is, gedurende zijn onlangs te Weenen plaats gehad hebbende verblijf, met de grootste eerbewijzingen door den keizer ontvangen. Aan tafel zat hij aan de regterhand van de keizerin; de gravin regts van den keizer, en onmiddelijk na het bezoek door dien prins van het huis van Bourbon bij den keizer afgelegd, heeft Z. K. M. zich naar het paleis van den hertog van *Modene* te Weenen begeven, alwaar de graaf gehuisvest was. Hij vertrekt den 19den met de gravin naar Venetie.

— De ontvangst den jongen keizer te Berlijn ten deel gevallen is, echter evenmin in den geest der groote officieele wereld, als in dien der mindere volksklassen. Het is de eerste maal dat een keizer van Oostenrijk in Pruissens hoofdstad verschijnt, en werkelijk al de gebeurtenissen der laatste tijden in Europa en vooral de tegenwoordigen kunnen alleen verhinderen, dat het oude Pruissische nationaal gevoel niet tot wantrouwen wordt opgewekt.

— De *Dresder Courant*, een officieel blad, bevestigt de tijding, dat prins *Albert* met de prinses *Carola Wasa* verloofd is.

Prins *Albert* van Saxen is 24 jaren oud, neef van den tegenwoordigen koning, de oudste zoon van her-

---

blik naar boven en juichte dan. Zwart en donker lag de hemel boven hem. Indien de molen reeds gebrand had, ware zeker wel een weerschijn van den gloed te bespeuren geweest. Maar daar was geen schijnsel te zien, alzoo brandde de molen nog niet, alzoo was er nog uitzigt op behoud, en dit deed het Severijn van tijd tot tijd wild uitjuichen.

Eindelijk, eindelijk stond hij boven op den berg en blikte sidderend naar beneden.

„God zij geloofd en gedankt!" stamelde hij, viel op de knieën neder en hief de gevouwen handen ten hemel op.

Maar diep in het dal scheen alles rustig en stil; alleen het ruischen van den molenvliet drong door de stille nachtlucht naar boven. Severijn sprong op, om verder te ijlen. Plotselijk waggelde hij. „Heere Jezus!" riep hij gillend. „Hij brandt toch al! Halt, halt, ongelukkige! De brand moet gebluscht!"

Voorwaarts stormde hij voorwaarts; toen een zware val, een kreunen — en stil was het. Beneden in het dal sloeg de laaije gloed uit het dak des molens op en wierp een roodachtigen glans over de groene bosschen tot hoog naar de steilste bergtoppen. Aan het knetteren der vlammen paarde zich het doordringend hulpgeroep der zoo vreeselijk uit haren eersten slaap gewekte Halroos van het gejammer der kinderen. Koenraad bragt hen naar eene veilige plaats. Vervolgens plaatste hij zich tegen een boomstam, zag de verwoesting met koele oogen aan en zeide bedaard: „Hulp baat niet; men moet branden laten, wat wil. Jammer van den vollen korenzolder!"

Er baatte ook geen hulp! Voordat de morgen aanbrak, was van den molen niets dan een smeulende steen- en aschhoop over, waarop de zwart geblakerde muren van het geredde kleine woongebouw treurig neerkeken. Van Severijn wist men nog niets. Die lag met zwaar gekneusd, bloedend ligchaam op de helling van den berg en jammerde te vergeefs om hulp. Niemand vernam zijne stem, niemand zocht hem, want men waande hem goed en wel bij den neef in Bernstädt.

III.

DE GEVOLGEN.

Er was daar geen mensch in den geheelen omtrek, die het vermoeden uitsprak of slechts koesterde zelfs, dat Severijn met eigen hand of handlangers den brand in zijn molen veroorzaakt had. Zijn tot hiertoe ten volle onberispelijk leven weerde alle verdenking van hem af, en de assurantie-maatschappij betaalde hem zonder weigeren naar eene slechts zeer oppervlakkige opneming de verzekerde som uit. Weliswaar was het allen onbegrijpelijk, hoe de brand ontstaan kon zijn; doch er gebeurt immers zooveel, waarvan men de oorzaken door geen vragen of nasporen te weten kan komen, en dit werd dus algemeen geacht, ook hier het geval te wezen.

(*Vervolg hierna.*)

tog *Jan*, en generaal majoor en brigadier in Saxische dienst. De koning heeft geen kinderen.

ZWEDEN.

Men schrijft van Stockholm den 10den December, dat de herstelling van den koning van dag tot dag toeneemt, echter is Z. M., na 47 dagen de koorts gehad te hebben, nog zeer zwak, waarom de geneesheeren strengelijk allen toegang der ministers tot den koning verbieden.

— Op den 19den December is de kroonprinces van Zweden en Noorwegen gelukkig bevallen van een zoon, die den naam zal dragen van *Karel*, *Oscar*, *Willem*, *Frederik*.

— Men schrijft van Christiana, (Noorwegen) 9 December.

Nadat wij gedurende een geruimen tijd eene lenteweersgeteldheid genoten hadden, zonder voorbeeld bijna op een gelijk tijdstip van het jaar, ondervinden wij nu sints een achttal dagen eene groote koude. Sedert laatstleden maandag houdt de sneeuw niet op zeer dik te vallen en verdonkert de lucht zoodanig, dat men den geheelen dag het licht moet opgestoken houden. De straten zijn zeer hoog met sneeuw bedekt en de gemeenschap is bijna onmogelijk geworden.

RUSLAND.

De inhoud van den brief, welke de heer *von Kisseleff* naar Parijs heeft overgebragt, om hem namens den Czaar aan keizer *Napoleon* aan te bieden en waarvan gedachten en stijl als uitvloeisels van het karakter van keizer *Nikolaas* kunnen beschouwd worden, is bijna als volgt:

De Czaar bedankt *Louis Napoleon* voor de diensten die hij door de daad van 2 December 1851 aan geheel Europa bewezen heeft; hij prijst de staatkunde door den prins president gevolgd, en verklaart toe te stemmen in het aannemen eener verandering in den vorm van het gouvernement, onder voorwaarde, dat zij noch de vrede, noch de bestaande verbonden bedreigt; eindelijk raadt hij *Napoleon* aan om het vraagstuk der opvolging, uit hoofde van den aan te nemen titel, niet aan te roeren.

De kabinetten van Berlijn, Weenen en Londen zijn van dezen stap des Czaars onderrigt.

SPANJE.

Madrid 14 December. Het kabinet *Bravo Murillo*, heeft opgehouden te bestaan. Gisteren ten 1/4 vier ure in den namiddag begaf zich de gewezen president van den raad naar de koningin, om H. M. het gezamelijk ontslag der leden van het kabinet aan te bieden, hetwelk onmiddelijk is aangenomen.

De koningin heeft daarop den generaal *Roncali* ontboden, die zich met de zamenstelling van een nieuw ministerie heeft belast.

Talrijke bijeenkomsten hebben vervolgens plaats gehad tusschen dien generaal en de voornaamste staatkundige personen van dat rijk, met den uitslag, dat de Madridsche Courant op morgen de volgende nieuwe zamenstelling van het kabinet zal mededeelen.

Generaal *Roncali*, president van den ministerraad en secretaris van staat voor de buitenlandsche zaken; generaal *Lara*, minister van oorlog, generaal *Mirasol*, minister van marine; de heer *Vahey*, minister van justitie; de heer *Austizabel*, (thans directeur van de openbare schuld) minister van financien en de heer *Llorente*, minister van binnenlandsche zaken. De minister der openbare werken is nog niet benoemd.

— De *Cronica* van Gibraltar van 7 December, deelt de aankomst mede in de haven van het Engelsch eskader onder de bevelen van den admiraal *Dundas*. Dat eskader is zamengesteld uit de linie schepen, *Britannia*, *Vengeance*, *Albion* en *Trafalgar*, de fregatten *Anethusa* en *Phaeton* en de stoomschepen *Fampson*. *Tiger*, *Fury* en *Niger*.

PORTUGAL.

De tijdingen van Lissabon ontvangen loopen tot den 1sten December. De dagbladen gaan voort met zich met hevigheid bezig te houden over de verkiezingen der gedeputeerden bij de Cortes, die eerstdaags afgeloopen zullen zijn. De voorstanders van den vooruitgang beklagen zich over de abuizen, welke in sommige kollegien door de gouvernements agenten zijn begaan.

— Op dien dag heeft ook ter reede van Lissabon de uitroeping van het keizerrijk aan boord der op de Taag gestationeerde Fransche oorlogsschepen plaats gehad. Des morgens ten 8 ure hadden de stoomkorvetten *Newton* en *Catinat* alle vlaggen geheschen en deden des middags ten 12 ure een saluut van 101 schoten.

De op de Taag geankerde Engelsche divisie gelijk ook de Portugesche en Amerikaansche oorlogsschepen, zich daar bevindende, hebben ter dier gelegenheid mede hunne vlaggen geheschen en de Fransche begroet met 21 schoten.

ITALIE.

Men zal te Turin een monument oprigten ter nagedachtenis van den abt *Vinzenzo Gioberti*, te Parijs aan eene beroerte overleden.

Nu schrijft men van die plaats 17 December, dat de president der kommissie tot oprigting van dat monument, hetzelfde droevig lot heeft getroffen. De inschrijving bedroeg ongeveer *f* 5000.—, waarop de stadsoverheid besloot tot die oprigting over te gaan, echter niet op het kerkhof, zooals vroeger beraamd was, maar op het stadshuisplein. De daartoe benoemde kommissie bestond uit zes leden onder het voorzitterschap van den advokaat *Cornero*, lid van de kamer der gedeputeerden. Nauwelijks had die heer de zitting verlaten of hij viel, door een beroerte aangetast, dood neder.

— De sardinische senaat ging voort met het beraadslagen, over het wetsontwerp nopens den burgerlijken stand, zonder echter in de zitting van 17 December nog tot eene beslissing te zijn gekomen.

— Een door den paus aan den koning van Sardinie gerigten brief is ter dezer dagen algemeen bekend geworden. Hij is niet zonder gewigt en men kan hem zelfs beschouwen als een der teekenen des tijds..... van achteruitgang, waarin men met geweld de gansche maatschappij schijnt te willen medeslepen. De brief handelt over het burgerlijk en geestelijk huwelijk. De Piemontische geestelijkheid heeft zich, eenigen tijd geleden, krachtdadig verzet tegen het wetsontwerp, hetwelk de wettigheid van het huwelijk zou doen uitgaan van het burgerlijk bestuur, even als in Frankrijk, Belgie en andere landen. De bisschoppen hebben daartegen de stelling volgehouden, dat ieder huwelijk onwettig is, hetwelk niet door een priester is ingezegend.

Om die stelling nu te ondersteunen heeft de paus zich schriftelijk tot den koning van Sardinie gewend en verzocht buitendien nog om de vrijheid der drukpers te willen beteugelen. Van alle zijden openbaart zich hetzelfde doel! Wat zal zulks voor de rust der maatschappij opleveren?

GRIEKENLAND.

De tijdingen van Montenegro zijn immer verontrustend. 15,000 Montenegrijnen hebben het fort Spijz aangetast, zonder het echter tot heden te kunnen bemagtigen. Het beleg duurt voort. Het garnizoen dat zij in het door hen veroverde fort Zabljak gelegd hebben, verdedigt zich krachtdadig tegen de Turken, die tegen allen prijs die vesting willen hernemen. Verscheidene gevechten hebben bij Podgorizzo plaats gehad, onder anderen op den 11 December, waarvan den uitslag echter nog onbekend is.

— Uit Weenen wordt berigt, dat de prins van *Montenegro* de bemiddeling van den keizer van Rusland heeft ingeroepen om zijne verschillen met de Porte uit den weg te ruimen.

TURKYE.

Berigten van Konstantinopel van 5 December deelen mede, dat de europesche handel zeer ontsteld is door den maatregel, den 1e door de Bank dier hoofdstad genomen, om hare wissels slechts tegen specie en niet tegen papier te negotieeren. De eerste dag waren er voor 40000 £ genegotieerd, maar den volgenden, de specie schaarsch geworden zijnde, slechts voor 11000 £.

Het gouvernement vermeende, tegenover de dreigende financieele crisis, de Bank te moeten magtigen om op die wijze te handelen, ten einde zij zich niet op nieuw ontbloot zou zien, waarop de kooplieden zich vereenigd en eene kommissie uit hun midden gekozen hebben om zich bij den groot-vizier te begeven en hunne vertoogen daartegen in te brengen. Bij het vertrek der laatste tijdingen wist men nog niet, welke maatregel de Porte nemen zou.

Het gerucht liep dat Engeland geld tegen een geringe intrest aan Turkije in leen zou hebben aangeboden en alles doet gelooven, dat dit gerucht niet van grond ontbloot is.

— Men schrijft van Bagdad, dat de jongste broeder van den Schach van Perzie zich sedert eenigen tijd in die stad bevindt. Verdacht van tot de, steeds vreesselijk vervolgd wordende sekte der Babis te behooren, heeft hij, om een zekeren dood te ontgaan, Perzie moeten verlaten. De gezant van Engeland heeft hem in zijne vlugt geholpen en bijzonder aanbevolen aan den kolonel *Rawlinson*, Consul generaal te Bagdad. De gouverneur dier stad weigerde, uit vrees voor onaangenaamheden, hem te ontvangen, waarop de kolonel hem in een engelschen uniform heeft doen kleeden en in zijn Hotel opgenomen heeft, alwaar die prins zich volgens de laatste berigten voortdurend in dien uniform ophield.

— Berigten van Konstantinopel van den 11 deelen mede, dat de bank niet van hare beslissing omtrent het staatspapier is teruggekomen. De deputatie, welke zich tot den minister van buitenlandsche zaken gewend had om hem de klagten van den handel te overhandigen, heeft bij dien hoogen ambtenaar wel een beleefd, maar toch een ontwijkend antwoord ontvangen. In dien toestand gaat de agio voort te stijgen. Men betaalt 178 paras, half specie, half papier voor een frank.

— Volgens de Courant van Konstantinopel dd. 19 December zijn de vreemde muntspecien verboden en is de agio vernietigd.

— De briefwisseling met Jerusalem van 30 November, doet de nieuwe uitvlugten kennen, welke de Turksche staatkunde aanneemt, over het vraagstuk der heilige stad en spreekt van de voor de grieksche geloofsbelijdenis gunstige wending, welke dat vraagstuk schijnt te nemen.

NOORD-AFRIKA.

De tijdingen, welke men wel over de gezondheid van den Bey van Tunis heeft willen rondspreiden, zijn geheel valsch. Het gebruik der minerale bronnen van Hammamlift heeft den gelukkigsten uitslag gehad. Op dit oogenblik heeft Z. H. het gebruik zijner geestvermogens teruggekregen, de verlamming der onderste ledematen is ganseh en al verdwenen en alles doet hopen dat de prins nog lange jaren aan het hoofd zijner staten zal kunnen blijven. Geen enkel oorlogsvaartuig is er op de reede van Tunis gestationeerd; het fregat van den Bey heeft deszelfs winterkwartier te Slax genomen en de *Minos* zal dezer dagen in het kanaal van Goulette vertuijen.

— Eene scheuring tusschen Frankrijk en Marokko schijnt onvermijdelijk. De fransche Consul te Rabbat zag zich gedwongen zijn post te verlaten met, levensgevaar bedreigd wordende. De dweepzieke bevolking smeedde te zamen om het hotel van het Consulaat aan te vallen. Gelukkig kwam een oorlogsschip, hetwelk in die wateren kruiste, den Consul te hulp. Zoodra de kommandant van de zaak onderrigt was ging hij naar wal, stelde eene wacht voor het Consulaat en nam het bevel daarover op zich. Intusschen verhief zich des nachts een zware storm, waardoor het schip zee moest kiezen. De arabieren, werden daardoor nog vermeteler en het leven zoo wel van den Consul als van den kommandant en zijne kleine troep was werkelijk in gevaar.

Acht geheele dagen duurde deze benepen toestand voort, omdat, den storm aanhoudende, het schip de kusten niet kon naderen. Toen het eindelijk terugkwam, deed de kommandant de vlag van het Consulaat inhalen, scheepte den Consul met zijn gevolg en de archiven in en zeilde naar Kadix, van waar hij een omstandig rapport heeft ingezonden.

Men zegt dat de keizer der Franschen den Marokkanen een duchtige les wil geven en daarom eene indrukwekkende vloot in die wateren zal zenden.

NOORD-AMERIKA.

De stoomer Amerika, den 7 December van New-Yor vertrokken, is den 18 des morgens ten 9 ure te Liverpool aangekomen en brengt de jaarlijksche boodsch van den President aan het Congres mede, waaruit blijk dat de Engelsche regering voldoende uitleggingen t zake der visscherijen en den wensch te kennen gegeven heeft, dat eene nieuwe schikking deze zaak t voordeele van beide partijen mogt regelen. De President houdt zich onledig met de laatste gebeurteniss van Cuba en het verbod van den kapitein Generaal o passagiers en brieven van de Vereenigde Staten toete laten. De door denzelven opgegevene redenen schijne niet voldoende te zijn geweest en ernstige vertoogen te dezen opzigte zijn aan het Hof van Madrid ingediend ge worden.

In betrekking tot deze zaak zegt de boodschap verder, dat in het begin van dit jaar door Engeland e Frankrijk aan de Vereenigde Staten het verzoek is gedaan, om te zamen een verbond te sluiten, waarbij d drie partjen zich zouden verbinden om nimmer het e land Cuba onder bezittenden titel te verwerven. D verzoek is door de Vereenigde Staten eerbiedig van d hand gewezen, waarop ernstige vertoogen tegen de ve eeniging van dat eiland met die Staten zijn ingekome

Die boodschap legt ook den gunstigen staat der f nancieele en handelsbelangen van de republiek bloot e eindigt met eene openhartige en volledige toetreding t de beginselen der liberale staatkunde van hare stichter

— Tijdingen van Tampico den 26 November deele mede, dat in den staat van Tamaulipas eene gewigti omwenteling was uitgebroken. De stad Victoria w door de opstandelingen ingenomen, die zich gere maakten om ook Tampico aan te tasten.

— De berigten van Havanah van den 29 Novemb melden het beeindigen van het verschil met de Ve eenigde Staten, betrekkelijk de *Crescent City*. De stomer Isabel was te Charlestown aangekomen; de Kaptein Generaal had de inlichtingen van den heer *Pur Smith* aangenomen; verklaard dat dezelve voldoen waren en toegestaan dat de *Crescent City* de haven z binnen komen, de heer *Smith* aan boord zijnde.

Alle redenen van verschil tusschen de Vereenig Staten en Spanje zijn dus opgelost.

— De toename der bevolking in de vier voornaam steden van Noord-Amerika onlangs officieel opgenom zijnde, zoo wordt daarvan den volgenden uitslag, in eerste 50 jaren dezer eeuw verkregen, medegedeeld:

	In 1800.		In 1850.	
New-York.........	63000	inwoners.	630000	inwone
Philadelphia.......	73000	»	450000	»
Boston.............	38000	»	142000	»
Baltimore.........	26000	»	190000	»

Zoodat de bevolking is verdubbeld in een gemidd tijdvak van 15 jaren te New-York; — in 20 jaren Philadelphia; in 23 jaren te Boston en in 21 jaren Baltimore.

— Volgens de laatste berigten uit Amerika is de e peditie naar Japan eindelijk vertrokken.

De commodore Perry heeft den 24sten November, Norfolk verlaten en zich aan boord van het stoomfre *Mississipi*, naar Madera bestemd, begeven; bij de C narische eilanden zullen de schepen der expeditie zi bij elkander voegen. Het eskader bestaat uit de volge de schepen; *Vermont*, groot 3000 ton, voerende 96 stu ken, 800 man; *Mississipi*, stoomfregat, groot 1700 t voerende 10 stukken, 375 man; *Susquehanna*, stoo fregat, groot 2500 ton, voerende 9 stukken, 350 ma *Powhatan*, stoom-fregat, groot 2500 ton, voerende stukken. 270 man; *Allaganny*, stoom-fregat, groot 10 ton, voerende 2 stukken, 190 man; *Saratoga*. voeren 22 stukken, 190 man; *Marys*, voerende 22 stukken, 1 man; *Vincennes*, voerende 22 stukken, 190 man; *R zee*, fregat, voerende 22 stkken. 450 man; *Porpois* brik, voerende 10 stukken, 120 man; *Southampto* voerende 4 stukken. *Lexington*, voerende 4 stukke *Talbot*. voerende 4 stukken, de laatste schepen. all oorlogs-sloepen der 1ste klasse, totaal 236 stukken 3125 nam.

BRITSCH WEST-INDIE.

Met het stoomschip Oronoko waren den 19den cember te Liverpool tijdingen van Britsch West-In ontvangen; de gele koorts woedde voortdurend in Engelsche kolonien, en de Oronoko zelf had het v lies van velen zijner opvarenden te betreuren. Sta kundige tijdingen had dat vaartuig niet medegebragt.

Kunsten, Wetenschappen, Landbou Nijverheid, Land- en Volkenkunde

De Jeugd van Bertel Thorwaldsen.

Bertel Thorwaldsen werd den 19 November 1770 boren. Zijn grootvader was predikant op *Island*. vader kwam in zijne jeugd te *Koppenhagen* en hu daar de dochter van eenen geestelijke. Hij won sober den kost met het snijden van bloemkroonen en besken, des noods ook van beelden van nijmphen v de schepen. Het eerst voorwerp, hetwelk de aanda van *Bertel* tot zich trok, zoodra hij begon na te d ken, was de bijtel des kunstenaars en eenige voorwerp die naar beeldhouwwerk geleken. Hij ging zeer ko tijd ter school, maar leerde er bijna niets, zoodat zelfs verhaalt, dat hij zeventien jaren oud zijnde zich aan eene vereeniging van jonge lieden aangesl hebbende, die tooneelstukken uitvoeren wilden, noodzaakt was dit op te geven, omdat hij de rol, hij spelen moest, niet lezen kon. Op den ouder van elf jaren begaf hij zich voor het eerst naa kostelooze teekenschool, en onderscheidde zich ters door uitstekenden ijver en vorderingen. Reeds in 1 zeventien jaren oud zijnde, dong hij mede naar e prijs en won eene zilveren medaille. Hij was op leeftijd uiterst bedaard van aard, zeer ernstig, w sprekende, maar met ijver arbeidende. Wanne eenmaal het potlood opgevat had, beproefden makkers te vergeefs om hem af te leiden. Hij met het hoofd op zijn werk gebogen en antwoord hunne vragen niet dan *ja* of *neen*. Niettegenst

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag den 12 Februarij 1853, No. 12.

de loftuitingen, die hij meermalen ontvangen had, ontwaakte zijne eerzucht zeer langzaam. Zijn vader wilde hem bij zich aan het houtsnijden hebben en hij schikte zich gewillig naar zijns vaders verlangen. Dikwijls ging hij dezen zijn middagmaal op eenig op stapel staand schip brengen, en terwijl de arme ambachtsman van zijn werk van den voormiddag uitrustte, nam zijn zoon den bijtel op en voltooide het snijden eener bloem of het bewerken van een beeld. Intusschen hadden de overwinningen, die hij op de teeken-academie behaald had, reeds eenig gerucht gemaakt, te oordeelen naar eene anecdote, die daaromtrent verhaald wordt. *Bertel* had zich aan de kerk aangemeld om tot lidmaat te worden aangenomen. De geestelijke, die hem zeer sober gekleed en vrij slecht onderwezen vond, sloeg aanvankelijk weinig acht op hem, maar toen hij zijnen naam hoorde noemen, vroeg hij hem, of het zijn broeder was, die op de teeken-academie eenen prijs behaald had. »Neen, Mijnheer, zeide *Bertel*, dat ben ik". Van dat oogenblik af behandelde de geestelijke hem met eene soort van onderscheiding en noemde hem niet anders dan Mijnheer *Thorwaldsen*.

In 1789 won hij eenen tweeden prijs. Zijn vader hem toen zoo ver gevorderd vindende als hij slechts wenschen kon, wilde hem van de school afnemen, maar zijne onderwijzers verzetteden er zich tegen, en hij besteedde nu een gedeelte van den dag aan zijne oefeningen en den overigen tijd arbeidde hij voor het huisgezin. Men ziet te *Koppenhagen* nog veel snijwerk van uit dezen tijd afkomstig. De tijd van den grooten wedstrijd naderde. *Thorwaldsen* had aanvankelijk geen lust om daaraan deel te nemen. Hij werd teruggehouden deels door een gevoel van trotschheid, deels door een gevoel van nederigheid. Hij achtte zich niet in staat om den prijs weg te dragen, en tevens wilde hij de schande niet hebben van niet bekroond te worden. Zijne vrienden wendden alle pogingen aan om zijnen tegenzin te overwinnen, en gedurende verscheidene maanden ontmoetten de meer bijzondere daaronder hem nimmer, zonder hem te zeggen: *Thorwaldsen, denk aan den wedstrijd.*

Toen de plegtige dag gekomen was, ging de arme *Bertel* met een vreeselijk kloppend hart het voorportaal der akademie door. De kweekelingen moesten zich aanvankelijk in eene gemeenschappelijke zaal vereenigen om het programma van den wedstrijd te ontvangen, en daarna moest ieder zich naar eene afzonderlijke kamer begeven, om zijne schets te maken. Naar deze schetsen werden de onderwijzers oordeelen, wie tot den wedstrijd zouden worden toegelaten; en dit juist was het, wat *Thorwaldsen* afschrikte. Toen hij zich alleen in zijne kamer tegenover het programma bevond, verdubbelde zijn angst; hij opende de deur en ontvlugtte langs eenen trap. Op het oogenblik echter dat hij dit bewerkstelligde, ontmoette hem een der onderwijzers, die hem zoo toesprekend zijn gebrek aan moed verweet, dat hij beschaamd tot zijn potlood terugkeerde. Het voorwerp van den wedstrijd was een bas-relief, voorstellende *Heliodorus* uit den tempel verdreven. De jeugdige kunstenaar voltooide zijne schets in twee uren, en won de tweede gouden medaille.

In 1793 had er nieuwe wedstrijd plaats. Ditmaal bood hij zich met meer zelfvertrouwen aan en behaalde den eersten prijs. Aan dezen prijs was de titel von pensionaris van *Rome* en een inkomen van *f* 600 gedurende drie jaren verbonden. Maar de gelden waren niet beschikbaar en *Thorwaldsen* moest er drie jaren naar wachten. Hij besteedde zijnen tijd met zijne oefeningen voort te zetten, met les in het teekenen te geven, terwijl hij tevens eenig werk aan het koninklijk paleis verrigtte.

Eindelijk in 1796 kreeg hij zijne ondersteuning om te reizen. Hij hield zich toen voor zoo rijk, dat hij zich naar een zijner vrienden begaf, die ook kunstenaar wachtte te worden, en hem aanbood om mede naar Rome te gaan en zijn inkomen te deelen. Maar zijn vriend wist beter, hoeveel *f* 600:— waard zijn, en bedankte hem. *Thorwaldsen* vertrok den 20 Mei 1796 op een fregat, hetwelk naar de *Middellandsche Zee* onder zeil gaan zou.

Het moet allertreurigst geweest zijn van toen zijne gelukkige moeder te zien, die weende en uitriep, dat zij haren zoon nimmer wederzien zou. Bij zijn vertrek liet hij haar door eenen vriend een klein doosje vol gouden ducaten laten bezorgen. Maar zij bewaarde het, denkende, dat zij er niet aan raken zou, want eenmaal zou haar arme *Bertel* het noodig hebben. Zij bewaarde het met eene soort van godsdienstige vereering een oud doosje, hetwelk hij gedragen had. Meermalen heeft men gezien, dat zij het aan haar hart drukte en met hare tranen besproeide, terwijl zij den naam van haren veelgeliefden zoon uitriep. Zij is gestorven, de goede moeder, zonder al den roem te kennen van hem, dien zij zoo beweend had.

Het fregat, aan boord waarvan zich *Thorwaldsen* bevond, deed eene langdurige reis. Het hield zich verscheidene maanden in de *Noord-Zee* op en deed vervolgens *Malaga*, *Algiers*, *Tripoli* en *Malta* aan. Eindelijk duurde *Thorwaldsen* deze zeereis niet langer voortdurende. Hij scheepte zich op eene bark in, die naar *Napels* voer en kwam den 8 Maart 1797 te *Rome* aan. De eerste jaren, die hij in deze stad doorbragt, gaven meermalen aanleiding tot groote ongerustheid. Geheel *Europa* bevond zich alstoen in eenen staat van oorlog, die zich tot in het verblijf van den geleerde en de werkplaats des kunstenaars deed gevoelen. De staatkundige vraagstukken onderdrukten het dichterlijk gevoel. *Thorwaldsen* werkte met toewijding, met geestdrift, maar zonder aangemoedigd te worden, zonder als hij regt had van te verwachten. De tijd van zijne ondersteuning was geëindigd, en hij had nog niet genoeg te vertrouwen op het vermogen van zijn genie. Hij had bij het model van een beeld van *Jason* om zich daarmede zijne schuld aan *Denemarken* af te doen, hij had alle zijne middelen uitgeput en maakte zich gereed om naar zijn land terug te keeren. Hij zou vertrekken met den beeldhouwer *Hagemann* van *Berlijn*. Reeds waren zijne koffers gepakt, de *vetturino* wachtte voor de deur, toen plotselijk *Hagemann* aankondigde, dat hij niet vertrekken kon, omdat zijn paspoort niet in orde was. Eene toevallige omstandigheid redde *Thorwaldsen* op het oogenblik, dat hij den wedstrijd ging verlaten; eene niet minder gelukkige ontmoeting redde hem eene tweedemale. De bankier *Hope* kwam toevallig in zijne werkplaats, zag het beeld van *Jason* en was er van verrukt. »Wat moet gij hebben, zeide hij, om dit beeld in marmer uit te voeren?" »Zes honderd »scudi (*f* 1372) zeide de bescheiden kunstenaar." — »Ik geef er »acht honderd voor" zeide *Hope*. De som werd onmiddelijk betaald en *Thorwaldsen* bleef te *Rome*. Van dat oogenblik heeft zijn genie vlugt gekregen. Ik heb getracht te verhalen, hoe zijn eerste leven was. De toekomst zal zeggen, wat zijne werken waren.

In 1819 deed *Thorwaldsen* eene reis naar *Denemarken*. Hij werd er met betuigingen van onbegrensde genegenheid en geestdrift ontvangen; men betwistte zich de eer om hem te gemoet te gaan, om hem te zien. In den tijd van twintig jaren, zegt zijn levensbeschrijver, was hij zeer veranderd: maar hij had de gevoelens voor zijne eerste jeugdige betrekkingen in al hunne frischheid bewaard. Zijne verbeeldigskracht verlevendigde al zijne herinneringen, en zijn hart verruimde zich op het gezigt der plaatsen, waar hij zijne kindsheid doorgebragt had. Men had hem een verblijf en eene werkplaats in het gebouw der academie doen gereed maken. Toen hij er binnentrad, wachtte hem een man in het voorportaal; het was de oude poortier, die hem daar zoo dikwijls had zien aankomen. *Thorwaldsen* vloog hem om den hals. Gedurende een jaar werd hij bewierookt, bezongen, gezegend; en toen hij vertrok, had hij een geleide als een vorst.

X. Marmier.

Lettres sur le Nord.

Advertentiën.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

Ten vervolge op de advertentie, voorkomende in de Javasche Courant van den 5den Februarij jl. No. 11, heeft de directie der Maatschappij van Toonkunst de eer het publiek bekend te maken, dat het concert, ten behoeve der noodlijdenden te Banda, bepaald is op Vrijdag den 4den Maart 1853, des avonds ten half acht ure precies, in de zaal van den Schouwburg, en dat als kommissarissen zijn verzocht en aangesteld de heeren *W Rueb*, *Alexander Fraser* en *A. F. Lens*, voor de stad, en de heeren *P. van Rees* en *T. H. Tiedeman*, voor het overige gedeelte van Batavia.

Het is aangenaam hierbij te mogen voegen, dat eene algemeene deelneming voor den goeden uitslag van dit concert wordt ondervonden, zoodat met de medewerking van de te Batavia gevestigde liedertafel en andere talenten, de gegronde hoop mag worden gevoed, dat deze poging ten behoeve van onze noodlijdende natuurgenooten te Banda, met de meeste welwillendheid en belangstelling door het publiek zal worden ondersteund.

Het progamma der uit te voeren stukken zal nader worden openbaar gemaakt.

De Directie voornoemd,
P. VAN REES President.
G. WILLET, Secretaris.

Batavia.
10 *Februarij* 1853.

Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*

(Afdeeling Batavia).

Algemeene vergadering op Dingsdag den 15den Februarij 1853, des avonds ten *half acht ure precies*, in het lokaal van het Bataviasche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen.

Punten van Behandeling.

1e. Stemming omtrent nieuwe leden.
2e. Benoeming van een nieuw lid in de kommissie voor de werkzaamheden.
3e. Mededeelingen van verschillenden aard.

De Secretaris,
J. MUNNICH.

Eene jufvrouw van de Protestantsche Godsdienst, de Hollandsche, Fransche, Engelsche talen, Handwerken en verders wat tot eene goede opvoeding vereischt wordt, onderwijzende, zag zich gaarne bij eene fatsoenlijke familie geplaatst, tot opleiding van twee of drie meisjes.
Adres, met franco brieven onder H: bij den Boekhandelaar *Fuhri* te Soerabaya. (76)

De ondergeteekende heeft de eer het geacht publiek mede te deelen, dat hij in een der lokalen van de *STADS HERBERG* alhier eene Scheepsleverancie heeft geopend, waarin steeds voorhanden en tegen de billijkste prijzen te verkrijgen zullen zijn allerlei soorten van scheepsbehoeften en provisien van de beste kwaliteit, bevelende hij zijne affaire inzonderheid aan in de gunst van alle scheepsreeders, agenten en gezagvoerders.

Batavia,
8 *Februarij* 1853.
J. F. TENTÉE.
(70)

De ondergeteekende, gewezen adjudant onder-officier geweermaker bij het Gouvernements atelier te Mr. Cornelis, brengt bij deze ter kennisse van het geëerde publiek, dat hij den 1 Februarij, nabij het Stadhuisplein een etablissement heeft opgerigt, alwaar gelegenheid zal bestaan tot het repareren van alle soorten defecte wapenen.
Het aanmaken en repareren van Rijtuigen etc. zoo ook van alle koperen en ijzeren scheeps ustensiles.
Eene prompte en tevens civiele bediening doen hem hopen de gunst van het publiek te mogen verwerven.
(77) L. J. COLLEIJE.

De Boekhandelaar *van Haren Noman* acht zich verpligt den respectieven belanghebbenden te berigten dat de kistjes Mailpapieren, hem uit Europa via Southampton behoorlijk afgezonden, doch tot zijn groot ongerief te Singapore achtergebleven zijn, zoodat alsnu de toezending van No. 115 *van de Indier* alsmede der overige Mail-Periodieken, onmiddelijk zal geschieden na aankomst der Sydney-Stoomboot van Singapore, welke ieder oogenblik verwacht wordt en voormelde goederen zal aanvoeren.
Batavia,
12 *February* 1853. (79)

Bij den ondergeteekende, Gouvernements aannemer voor het vervaardigen van vaatwerken, wonende op Pintoe Ketjiel in het Chinesche Kamp bij *Lauw-Assie*, zijn, van heden af, te verkrijgen tegen civiele prijzen, heele en halve leggers, heele en halve amen en heele en halve ankervaten en andere soorten van vaatwerken, zullende, wanneer hij afwezig mogt zijn, de geëerde koopers door genoemden *Lauw-Assie* bediend worden.
Batavia,
12 *Februarij* 1853. HO KINSENG.
(78)

De sedert 1 Januarij 1852 in liqnidatie zijnde firma *van Maanen Wermuth & Co.*, maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat alle uitstaande pretentien, genoemde firma aangaande, geene uitgezonderd, publiek zullen verkocht worden op vendutie, welke zal plaats vinden op maandag den 7 Maart e. k. voor het kantoor der firma *van Maanen en Co.* terwijl zij hare debiteuren alsnog dringend verzoekt hun debet, voor dat tijdstip te voldoen, ter voorkoming van onaangenaamheden.
Samarang,
den 8 *Februarij* 1853.
VAN MAANEN WERMUTH & Co.
(75) in Liquidatie.

T. D. BOND, WATER CRACKERS.
Ontvangen bij
(71) BRANDON & MEIJER.

SAMARANGSCHE WAGEN- & BENDIETUIGEN
bij
(72) BRANDON & [illegible]

NEDERLANDSCHE LEEUW & WILLEMS-ORDERS, METALEN KRUISJES,
kleine soort, alsmede alle soorten van *Order Linten* te bekomen bij
(73) BRANDON & MEIJER.

Wij hebben weder nieuwe Lakens en fraaije Stoffen voor Pantalons en Vesten ontvangen, leveren alle Kleedingstukken, goedkoop en goed.
(74) BRANDON & MEIJER,

TE HUUR
met 1e. April een HUIS op Cramat thans bewoond door
(68) Mr. R. A. EEKHOUT.

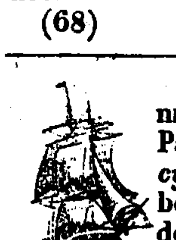

Naar Nederland wordt passage aangeboden met het snelzeilend, voor den overvoer van Passagiers uitmuntend ingerigt barkschip *Alcyone*, kapitein *A. P. Sandberg, Jr.* Deze bodem voerende een bekwaam Doctor zal in de eerste dagen van Maart vertrekken.
Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij de Agenten alhier.
(69) BüSING, SCHRöDER & Co.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen

Brouwershaven 23 Nov. *Neerlands Koningin* H. H. Kramer v. Batavia.
27 *Erasmus*. H. F. Scharper, v. Batavia.
11 Dec. *Amboina*, R. J. Rijken, v. Batavia.
Hellevoetsluis. 27 Nov. *Anna*; P. A. Kleinenberg; *Kolonel Koopman*, J. Klein, beiden v. Batavia.
15 *Generaal Michiels*, F. v. Straten, v. Batavia.
Texel 24 Nov. *Straat Sunda*, J. A. Holm, v. Batavia.
27 *Magdalena*, A. P. Klein, v. Batavia, — *Adelaar*, A. Boulet, v. dito.—*Vriendschap*, H. W. de Boer v. Tjilatjap.
3 Dec. *Adrianus en Willem*, J. W. Scheeve v. Newyork
10 *Zeevaart*, J. A. Knaap, v. Soerabaya, l. v. Batavia.
11 *Capella*, H. Wegman, v. Samarang — *Mercurius*, T. Sipkes, v. Tjilatjap.
13 *Nederland en Oranje*, L, v. d. Plas v. Batavia.
Vlissingen 28 Nov. *Cecilia*, Hjarne v. Batav. (n. Antwerp.)

Vertrokken.

Brouwershaven 24 Nov. *Hendrik*, P. Admiraal, n. Batavia.
Hellevoetsluis 13 Zr. M. transportschip *Frederik Hendrik*, kapt. luit. Busman, n. Batavia.

Zeilklaar.

BROUWERSHAVEN, *Osiris*, G. Orans, n. Batavia; *Formosa*, J. F. Verschuur, n. Padang, *Schouwen*, H. A. Wilton v. Reede. n. Macasser.

HELLEVOETSLUIS *Schoonderloo* A. F. Marmelstein; *v. d. Palm*, R. A. Ogterop *Janvan Galen*, P. H. de Boer, allen n. Batavia, *Johanna Louisa*, E. L. Kergstra, n. Samarang, *Maasstroom*, J. F. Hoogeveen Heymans, n. Swansea en Indie.

NIEUWE DIEP *Staatsraad Baud*, T. de Jong; *Valparaiso*, G. W. Kernkamp; *Christina*, H. B. A. Kramer; *Nepthunus*, P. Schuurman, allen n. Batavia.

VLISSINGEN *Julie*, Meijer. n. Batav. en Singapore.

Vreemde Havens.

LONDEN 18 Nov. *Elisa Thornton*, Maxwell; *Cath. Steward Forbes*, Wright, beiden v. Batavia.

DEAL 21 Nov. *Sagitta*, Leeuwen, v. Amsterd. n. Batavia.

22 *J. C. Schotel*, v. Beest Holle (v. Dordt) n. Batavia.

Bij LEZARD 15 Nov. *Nyverheid* Bos, v. Rott. n. Batavia.

GREENOCK 22 Nov. *Stephano*, Campbell; *Flora Kerr*, Langhton, beide n. Batavia.

HAMBURG 10 Dec. *Johanna*, Held, n. Batavia.

18 *Magdelena*. Wilcken, *Adolf Werner*, Banck, beiden v. Batavia.

23 *Metta*, Kahle, v. Batavia en Padang.

TRIEST 8 Dec. *Grange*, Morrision, v. Batavia.

ASCENSION 6 Nov. *Willem Ernst*, Doornik, v. Batavia; vertrok den 8sten n. Amsterdam.

ST. HELENA 1 Nov. *Ceres*, Terchin, v. Batavia; vertrok n Holland.

9 *Harmonie*, Bauma, v. Batav. zeilde n. Rotterdam.

KAAP DE GOEDE HOOP 18 Oct. *Vier Gezusters*, Verschuur, n. Batavia.

4 *George Washington*, Probst. v. Batavia.

Schepen in Lading.

Rotterdam.

Naar Batavia, LOOPUYT. A. van Wijk, Jurriaanse.
» » DANKBAARHEID AAN DE N.H.M. B. J, D Drent.
» » en Soerabaya. JACATRA, Th. Buys Jz,

Amsterdam.

» » DIONYSIA CATHARINA, C. J. Jaski.
» » en Menado. WILLEM BARENDSZ. W. Landzaat (ligt aan het Nieuwe Diep)
» Amboina en Banda, LOUISA ROELFINE, A. Struyk (ligt aan het Nieuwe Diep).

Scheeps-Berigten.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Februarij 9	Nederl.Indisch	Nagalaut	Winter	Samarang	28 Januarij.	John Pryce en co.
» —	Engelsch	Samarang	Escott	Hongkong	29 »	Tiedeman en v. d. Burg.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Februarij	9	Nederlandsch-Indisch	stooms. Ambon	Bergner	Molukko's
»	10	Nederlandsch	Z. M. stooms. Egmond	luit. t/z 1 kl. Beelaerts	Padang
»	—	Nederlandsch-Indisch	stooms. Makassar	Chevalier	»
»	—	» »	Ellen	Lebert	Samarang
»	11	Nederlandsch	Z. M. stooms. Etna	luit. t/z 1 kl. Kramp	koers stellende om de N. O.
»	—	Nederlandsch-Indisch	Soetan Iskander	Pike	Padang
»	—	» »	Indramayo	Tjoey Seng	Cheribon
»	12	Nederlandsch	Z. M. stooms. Hekla		koers stellende om de O.
»	—	Nederlandsch-Indisch	Djoeharie	Mohamat Assek	Cheribon
»	—	» »	Balgies	Said Alie	Soerabaya

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch.	Ridderkerk	Noltee	Cheribon	B. Kopersmit en co.
»	Henriette Elisabeth Susanna *	Prater	Nederland	»
»	Azia *	Abrahamsz	Nederland	Haager en Schuurman.
»	Generaal Michiels *	Prosser		»
»	Almelo	Auffmortts		Tiedeman en van der Burg.
»	Alcyone *	Sandberg	Nederland	Busing, Schröder en co.
»	Ambarawa *	Buyskes	Singapore	B. Sanier, Suermondt en co.
»	Urania *	Teylaar	Sydney	John Pryce en co.
Nederl.Indisch	Nagalaut	Winter	Samarang	»
Engelsch	William Simpson	Kinley	London	Martin, Dyce en co.
»	Sir Herbert Compton	Browne	China	Pitcairn, Syme en co.
»	Samarang	Escott	London via de Kaap de G. H.	Maclaine, Watson en co.
Amerikaansch	N. B. Palmer	G. B. Lower	New-York	Paine, Stricker en co.
»	Buckeye	Tibbets		»
Fransch	Louisa Conard	Chatelain	Samarang	B. Sanier, Suermondt en co.
Zweedsch	Oscar	Lagerkloo	»	[illegible]

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen Passagiers.

Met Z. M. stoom. **Batavia**: de heeren *Schaap, Storm van 's Gravesande, Kamp, Schepern, Mentz, van der Wedde, Loudon, Alterieth, ten Brinck, Fischer, de Vries*; de inl. hoofden *Nera Wangsa Kranga Karta Negara, Sapidin, Sarif Alie bin Aboebakar bin Salek*; de arabier *Said Osman bin Kassim Barbeke; Z. M. troepen, 6 Chinezen, 26 bedienden, 4 ontslagen kettinggangers.*

Met het Eng. schip **Samarang**: de heeren *Cameron, Gordon en familie, Lewis, Cholmondely, Murply,*

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. schip **Willebrordus**: de heeren *J. J. Croes, W. K. van der Eb en familie*; jonge heer *J. J. Persang.*

Met het Ned.-Ind. stooms. **Ambon**: *Z. M. troepen.*

Met het Ned.-Ind. stooms. **Macassar**: de heer *L. J. A. Wiltens; Z. M. troepen.*

Met het Ned.-Ind. schip **Ellen**: de heer *G. W. von Ende.*

Handels-Berigten.

De wekelijksche Gouvernements veilingen van Spaansche Matten hebben plaats gevonden tot de navolgende gemiddelde prijzen:

Oct. 16	1852.	40000	Mexicaansche	met	den	Arend.	*f*	2,78$^{2}/_{5}$	zilver
» 23	»	40000	»	»	»	»	»	2,76$^{1}/_{4}$	»
» 30	»	40000	»	»	»	»	»	2,72$^{1}/_{2}$	»
Nov. 6	»	40000	»	»	»	»	»	2,69$^{1}/_{4}$	»
» 13	»	40000	»	»	»	»	»	2,71$^{1}/_{16}$	»
» 20	»	40000	»	»	»	»	»	2,70$^{1}/_{2}$	»
» 27	»	40000	»	»	»	»	»	2,70$^{1}/_{10}$	»
Dec. 4	»	40000	»	»	»	»	»	2,70$^{1}/_{8}$	»
» 11	»	40000	»	»	»	»	»	2,70$^{1}/_{4}$	»
» 18	»	40000	»	»	»	»	»	2,70$^{3}/_{10}$	»
» 24	»	40000	»	»	»	»	»	2.67$^{85}/_{100}$	»
» 31	»	40000	»	»	»	»	»	2,76	»
Jan. 22	1853.	40000	»	»	»	»	»	2,63$^{1}/_{2}$	»
» 29	»	40000	»	»	»	»	»	2.61	»
Febr. 5	»	40000	»	»	2	»	»	2,60	»
» 12	»	40000	»	»	»	»	»	2,62	»

Aanvoer.

Van Amsterdam met het Ned. schip *Generaal Michiels*, kapt. H. Prosser, agt. Haager en Schuurman.

146750 ℔ coacks. 30 bn. 175 kn. manuf.. 173 stav. 124 buiz. 399 pl. 316 boss. 2 bosj. ijzer. 300 vn. meel. 10 vs. mex. doll.. *N. H. M.*
40 kn. bier. 125 vs. boter. 5 kn. papier. 2 do. ijzer. brandk.. *de agenten.*
20 kn. manuf.. *E. Moormann en co.*
15 kn. manuf.. *de Weerdt, Ruyl en co.*
1 kt. punch rum. *van den Broek.*
6 kn. manuf.. *Bahre en Kinder.*
1 kt. manuf.. *Metzendorff, Wilmans en co.*

Van Amsterdam met het Ned. schip *Alcyone*, kapt. Landberg, agt. Busing, Schröder en co.

100000 ℔ coacks. 10 vs. sp. matten, *N. H. M.*
105 kn. manuf.. 8 bn. garen. 2 kn. zijd. goed.. 12 do. azijn. *de agenten.*
45 kn. manuf.. 16 do. azijn. 21 keld. zuren. 10 kn. eetw.. 3 bn. kurken. *Sanier, Suermondt en co.*
56 kn. roode wijn. 76 mn. wijn. 3 do. rum. 16 kn. papier. 12 vs. 6 kn. prov.. 50 mn. min. water. 2 kn. groent.. *van den Biesen.*
26 kn. 17 bn. manuf.. 50 vn. 81 kn. bier. 4 do. provisien. 110 vs. boter. *de Weerdt, Ruyl en co.*
30 kn. manuf.. 200 vs. boter. 50 kn. bier. *Haager en Schuurman.*
100 hammen. 50 vs. boter. 50 ks. kazen. 2 do. prov.. 25 do. bier, 21 do. manuf.. *Kopersmit en co.*
4 kn. provis.. 2 do. likeuren. 1 do. kook. 2 do. meubelen. *Paine, Stricker en co.*
10 kn. manuf., *Pitcairn, Syme en co.*
43 vs. boter. 15 kn. wijn. 1 do. papier, *John Pryce en co.*
50 vs. boter. 50 kn. kazen. 6 do. papier en kramer.. 1 do. lijsten. *Tiedeman en van der Burg.*
1 kt. schrijfbeh.. 1 do. boeken. *van Dorp.*
10 kn. papier. *W. Osseman.*
6 vs. boter. *Swart.*
1 kt. wijn. *Graafland.*
28 kn. 5 keld. provis.. *van den Broek en co.*
69 kn. manuf.. 50/$_{2}$ pijpen 66 kn. bier. 3 do. koopmansch.. 13 do. prov. 1 do. medic. 37 kn. manuf., 30 do. wijn. *E. Moormann en co.*
5 kn. vleesch en groent.. 32 vs. prov., 12 hammen. 6 st. rookvl.. 6 do. saucijs. *de kapitein.*

Van Amsterdam met het Ned. schip *Almelo*, kapt. Auffmorth, agt. Tiedeman en van der Burg.

10 vs. dollars. *N. H. M.*
3 coll. kramer. *Pitcairn, Syme en co.*
12 kn. 10/$_{2}$ pijpen 12 vn. bier. 5 kn. cognac. *John Pryce en co.*
3 kn. wijn. 6 vn. boter. 6 hammen. 1 kt. sigaren. *Kopersmit en co.*
1 kt. medicijnen. 4/$_{2}$ legg. beenzwart. *Göring.*
2 vn. 2 kn. kramer.. *Schröder.*
4 kn. manuf. *Busing, Schröder en co.*
4 kn. zadels. 180 do bier. 40 pak. koffijzakk.. *Haager en Schuurman.*
3 kn. wijn. 1 do. vrucht. op brandew. 2 do. meubel.. *de Vaynes van Brakel.*
40 kn. gedr. vrucht.. 1 rijtuig met desz. toebeh.. *Gebr. Roselje en co.*
$^{1}/_{2}$ pijp bier. 2 auk. azijn. *wed. van Elk.*
2 vn. 2 kn. kramer. *van Ommeren, Rueb en co.*
34 kn. manuf.. 100 do. venstergl.. 300 vs. boter. *Sanier, Suermondt en co.*
130 kn. 28 bn. manuf., *E. Moormann en co.*
150 vs. loodwit. *Paine, Stricker en co.*
31 kn. manuf.. *Metzendorff, Wilmans en co.*
3 kn. lijsten. 25 do. manuf.. *Pandel en Stiehaus.*
68 kn. 1 pak manuf.. *Bahre en Kinder.*
8 bn. manuf.. 14 vs. boter. 15 kn. prov. *de Weerdt, Ruyl en co.*
103 coll. prov.. 65 vn. bier. 50 mn. water. 150 keld. lijnolie. 1 kt. rolpens. *Tiedeman en van der Burg.*
13 kn. meubel.. 2 do. papier. 4 do, vrucht.. 50/$_{2}$ pijp. 200 kn. bier. 150 vn. meel. 12 kn. kaarsen. *Order.*

— Lading voor Samarang. —

1 kt. boeken. 4 ks. div. 2 vs. haring. 1 kt. vrucht.. 15 do. manuf.. 70 mn. bier. 3 kn. 1 vt. divers.. 30 vn. div. 25 kn. div. 25 mn. div. 1 kt. glasw.. 30 vn. bier. 20 mn. water. 1 kt. manuf.. 5 vn. knikkers. 3 coll. koperw.. 2 kn. likeur.. 6 kn. papier. 300 vs. boter. 25 pak manuf.. 1 do. monst. do.. 6 korv. aardew.. 20 kn. wijn. 4 do. kramer.. 4 bn. manuf.. 1 kt. boeken. 50 do. bier. 4 do. prov.. 2 do. glasw.. 2 do. kramer.. 43 do. wit katoen en monster pakje. 2 do. zuren. 1 do. tapijtw. 20 vn. 10/$_{2}$ pijp. bier 12 kn. prov. 60 hammen. 40 vs. saucijs. 50 do. boter. 1 kt. manuf. 50 kn. en mn. bier.

— Lading voor Soerabaya. —

1 kt. regaal. 1 do. boekwerken. 1 do. div. 95 do. dranken. 4 do. aardew.. 10 wijn. 13 do. diversen. 3 do. koopmansch.. 3 do. rijtuigen. 3 do. koopmansch.. 3 do. wijn. 1 do. hoeden. 1 do. prov. 1 do. inh. 1 piano. 1 do. eau-de-cologne. 6 do. stroop. 15 do. manuf. en monster pakje. 100 do. wijn. 60 mn. water. 2 kn. muzijk-instrum.. 2 do. ansjovisch. 50 vs. boter. 1 kt. zilverw.. 1 do. boeken. 45 ks. div. 200 vs. boter. 13 kn. prov.. 1 vt. zilv. munt. 53250 ℔ coacks.

Van Hongkong met het Eng. schip *Samarang*, kapt. Escott, agt. Maclaine, Watson en co.

95 ton. cassia. 15 do. olie. 863 coll. div. kramer. en prov.. *Lading voor London en de Kaap de Goede Hoop.*

Van Siam met de wankang *Kim Engked*, kapt. Tjioe Hoat.

260000 ps. gez. kombong. 1 pic. gedr. gohoec. 150 schartjes. 450 ps. aardew.. 300 do. aard. potten. 3 ks. thee. *Tan koen goan.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Soerabaya met het Ned. schip *Albatros*, kapt. Haasnoot.

105 vs. boter, 1057 stav. 246 buiz. 20 pl. 2 bosj. afgeh. ijzer. *aan boord gebleven lading van Nederland.*
50 pic. rotting. 250 do. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang met het Ned. schip *Willebrordus*, kapt. Lammerse.

196 kn. manuf.. *aan boord gebleven lading van Nederland.*
400 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Indramayo, Pecalongan en Tagal met het Ned. Ind. schip *Lachmadie*, kapt. Sech amir aboot bin sahak.

— Lading voor Indramayo. —

5 kn. madapollams. 1 do. dimet. 2 do. kramer.. 5 vs. loodw.. 1 kt. schrijfbeh.. 15 coll. prov. en drank.. 2 kn. glasw. 1 do. kramer. 1 bl. rood katoen. *Gebr. Roselje en co.*
1 kt. gutta percha, *Stuve en co.*
102 ps. goud geld van *f* 5,—. 1000 sp. matten. *Sech alie bin soenkar.*
50 pic. ijzer. 26 kn. blik. 10 kn. brandew.. 300 ps. bladkop.. 2 ps. kop. spijk.. 1 ton lampolie. 1 wayang baadje. 1 blik. pot. 1 kt. bat. slend.. *Tjiong djoei seng.*
4 vn. bier, 1 pak. blanco boek.. 1 kt. kramer.. 1 do. inh. 1 mod. watermolen. 1 do. hoofdstellen. 1 do. rijnwijn. 5 mn. water. *Tiedeman en van der Burg.*

— Lading voor Indramayo en Pecalongan. —

3 bn. garen. 1 kt. 1 bl. katjie linnen. 5 kn. moussel.. 2 do. w[illegible] 1 kt. 6 ps. eur. doerias. 36 ps. do. chitsen. 6 st. do. broekeng. 40 ps. do. kleedjes, 10 doz. potlood.. 10 ps. woll. dekens. 4 r[illegible] chin. ruwe zijde. 2 st. eur. everlast. 1 corg. zijd. sarongs. 13 [illegible] 45 potj. arab. dadels. 2 kinderwagentjes. 2 pot. ghie. 1 do. honig. 1 do. gez. gandaria. *Sech awab jawas.*
1 kt. kindergoed.. *Willems. qq.*
1 vt. valkbier. 1 pak kurken. *John Pryce en co.*

— Lading voor Tagal. —

1 kt. modew.. 5 mn. bier. *Brandon en Meyer.*
1 kt. 1 pak boeken en schrijfbeh.. 1 kt. boeken, *van Dorp.*
5 vs. provisien. 1 kt. orleans. 5 doz. roat pijp.. 21 ijzer. ketting.. [illegible] ps. koper. kranen. 3 do. zijden shawls. 4 gr. koper. knoop.. 3 k[illegible] waskaarsen. 2/$_{2}$ vn. meel. 5 mn. min. water. 1 kt. 2 mn. stroop. 1 bl. zwarte verw. 63 vs. boter. *D. N. Buys en co.*
2 keld. lijnolie. 2 schuitj. tin. 1 kt. plat. schilder. en boeken. *John Pryce en co.*
1 kt. 50 ℔ staal. *N. H. M.*

Naar Indramayo met het Ned. Ind. schip *Indramayo*, kapt. Gauw tjoy seng.

440 pic. rijst. 17 ledige tonnen. *aan boord gebl. lad. van Indramayo.*
68 ton lampolie. *de gezagvoerder.*
7 bn. 838 ps. goeniezakken. 1 pic. werk. 2 do. ijzer. 1 st. zeildoek. 2000 zilv. sp. matten. 2 pic. koffij. 39 kn. wijn. *Tiedeman en van der Burg.*
2 kn. rood garen. 1 do. chitsen. 1 do. glasw, 1 do.. ijzerw.. *Gebr. Roselje en co.*

Naar de Molukko's, Macassar via Soerabaya met het Ned. Ind. stoomschip *Ambon*, kapt. Bergner, agt. B. Kopersmit en co.

— Lading voor Macassar. —

30 kn. bier. *Kreglinger, Dummler en co.*
1 gebruikte wagen. *J. Speet.*
23 kn. manuf.. 50 vs. loodw.. 3 kn. handmol.. 5 do. schoolboek.. [illegible] do. ijzerw. en glasw.. 2 do. kleed. en boek. 2 keld. terpent.. *de Weerdt, Ruyl en co.*
2 kn. bitter. 10 mn. min. water. 5 do. gember. 8 ks. zuren. 1 [illegible] pik. 1 kt. hoed. en pett.. 1 do. vuursteen.. 24 riemen. 1 zak k[illegible]ken. *Hughan en Muller.*
1 kt. 2 vn. koralen. *Adam en co.*
5 kn. parangs. 5 vn. rijst. 5 kn. messen. 2 do. scharen. 2 bn. [illegible] *Tiedeman en van der Burg.*
3 kn. rood [illegible]
1 kt. boeken. *Vaupel en co.*
23 kn. 1 md. medicijnen. 1 pak seeften. *Lange.*
2 kn. rood garen. *E. Moormann en co.*
2 kn. manuf.. 1 do. gebl. katoen. 1 bl. geverwd. flanel. *Pandel en Stiehaus.*
1 vt. gez. gandaria. *Sech bin bakir.*
1 kt. man. sigaren. *Sanier, Suermondt en co.*
1 kt. 20 vn. haring. *Kessler en co.*

— Lading voor Menado. —

1 kt. wollen zijde. 2 do. kerkboeken. *de Weerdt, Ruyl en co.*
2 kn. inh. 2 spiegels. *Brunting.*
20 kn. roode wijn. 5 vn. bier. 10 do. boter. 4 do. eng. bier. *Kessler en co.*
1 kt. kramerijen. *Tiedeman en van den Burg.*

— Lading voor Amboina. —

1 kt. kleed. en medic.. 1 do. goud geld. 1 do. lampen. 1 vt. k[illegible] teer. 1 kt. prov.. 8 do. bladkoper. 10 do. wijn. *de Weerdt, Ruyl en co.*
1 kt. boeken. *Haager en Schuurman.*
5 vs. boter. 10 kn. bier. *van Leeuwen.*
10 kn. madapoll.. 5 kn. effen blaauw. 1 pakje monster. *N. H. M.*
1 handkar. 1 stel billiard ballen. 1 kt. laken. 1 do. ongebl. katoen. 1 do. shirtings. 3 do. cotonets. 1 do. modew.. 1 do. sarongs. [illegible] do. eau-de-cologne. *Kreglinger, Dummler en co.*
1 kt. lakw.. 2 do. mandw.. 2 do. stroodoosjes. 3 do. pannetjes [illegible] de. tjintjaauw. 3 do. soya. 2 do. saki. 4 do. schutsels. 2 [illegible] payongs. *de Wolff.*
2 kn. eur. zw. katoen. 2 bn. am. drills. 2 kn. longcloth. 50 st. d[illegible]ricas. 13 do. broekeng.. 4 do. everlast.. 5 corg. slendangs. 3 [illegible] zw. laken, 100 st. eur. chitsen. 1 do. do. zijden tjilies. 3 do. [illegible] katoen. tjilies. 10 do. do. linnen. 4 do. do. zw. zijde. 16 c[illegible] bat. doeken. *Sech said bin oemar albatri.*
1 kt. rhum. 1 do. likeur. *van den Biesen.*
1 kt. jap. lakw.. 1 do. man. sigar.. 1 do. jap. goed.. *de agenten.*
1 kt. kat. modew.. 4 do. wijn. 4 do. prints. 1 do. neteldoek. 1 [illegible] jaconets. 5 do. wit katoen. 5 do. ginghams. 2 do. sarongs 1 [illegible] broekeng., 1 do. doeken. 1 do. sarongs. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. bitter. 1 md. haring. 1 vat hammen. 10 do. bier. 10 kn. w[illegible] 25 do. zeep. 1 do. man. sigaren. 25 vs. boter. 6 kn. thee. *John Pryce en co.*
1 kt. boeken. *van Dorp.*
1 pak. 2 boeken. 2 do. boeken. *van Haren Noman.*
6 bn. ongebl. katoen. 2 kn. kain pandjangs. 8 do. gedr. sarongs. *E. Moormann en co.*
2 bn. wollen goederen. *Burt, Myrtle en co.*
1 kt. zijde. *Cumpredon.*
1 molen. 39 ledige vaten. *Gouyn.*
1 kt. boeken. *Sanier, Suermondt en co.*
eenige gouvernements goederen.

Bataviasche Wedloop-Societeit.
Op Zaturdag 12 dezer, algemeene vergadering des avonds ten 8 u[illegible] de race-stand, ter verkiezing eener nieuwe directie.
G. L. J. VAN DER HUCHT, *Secretaris.*

Batavia Race-Club.
A meeting will be held in the stand, on Saturday 12 instand, to nominate a new commitee of management.
G. L. J. VAN DER HUCHT. *Secretary.*

Théâtre Français de *Batavia.*
Direction de M. *Honoré Couget.*
Lundi, 14 *Février* 1853.
Avec l'autorisation et sous le patronage de M. le Resident et [illegible] Commission du Théâtre.
Représentation Extraordinaire. — Abonnement Suspendu.
Une première représentation de la reprise de
LA REINE DE CHYPRE,
Grand opéra en 5 actes, musique d'*Halévy.*

Gedrukt te *Batavia*, bij W. BRUINING.